

INARI MUOTKATUNTURIT 2006

**ARKEOLOGINEN LISÄINVENTOINTI
MUOTKATUNTURIN ERÄMAA-ALUEELLA**

HELSINGIN YLIOPISTO

METSÄHALLITUS

Tutkimusraportti 2

**Oula Seitsonen
Kerkko Nordqvist
Ulrika Köngäs
Heidi Nordqvist**

Sisällysluettelo:

Rekisteröinti	3
Johdanto	5
Alueen luonne ja luonnonhistoria	5
Vuoden 2006 lisäinventointi	6
Lähteet	8
Lisäinventointi 2006	9
Kohdekuvauksissa käytetyt termit	9
Luettelo inventoinnissa paikannetuista ja tarkastetuista muinaisjäännöksistä	10
Tutkimusalueen sijainti	11
Muotkatunturin erämaa-alue ja muinaisjäännöskohteiden sijoittuminen	12
Kohdekuvaukset	13
Liite 1. Löytöluettelo	48

Kansikuva: Panoraama etelästä Bealdojohkan laaksoon (OS).

Rekisteröinti:

Alue:	Muotkatunturin erämaa-alue, Inarin kunta
Tarkoitus:	Arkeologinen lisäinventointi
Tavoite:	Täydentää vuoden 2005 inventointitutkimuksen tuloksia Metsähallituksen maankäytön suunnittelun ja arkeologisen tutkimuksen tarpeisiin
Inventoijat:	Oula Seitsonen, Kerkko Nordqvist, Ulrika Köngäs ja Heidi Nordqvist

Abstrakti:

Muotkatunturin erämaa-alueelle suoritettiin syksyllä 2005 arkeologinen tiedusteluretki tulevia tutkimuksia silmälläpitäen. Muotkatuntureilla ei aikaisemmin ollut suoritettu järjestelmällisiä inventointitutkimuksia alueen erämaisestä luonteesta johtuen. Vuoden 2005 tutkimusretki osoitti alueen suuren potentiaalin laajempia inventointi- ja kaivaustutkimuksia ajatellen ja johti *Muotkeduoddara doložat – Muotkatunturin muinaisuus* –projektin perustamiseen.

Syyskuussa 2006 järjestettiin Metsähallituksen Lapin luontopalveluiden ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen yhteistyönä lisäinventointi Metsähallituksen maankäytön suunnittelun ja arkeologisen tutkimuksen tarpeisiin. Inventointi tehtiin Bealdojávren (Peltojärven) pohjoispäässä 6.9.–14.9.2006 suoritetun arkeologisen kaivauksen yhteydessä, yhteensä kahden työpäivän kuluessa.

Inventoinnin kenttätyöt tehtiin patikoiden Bealdojohkan (Peltojoen) pohjoisrantaa Gáregasjarga (Karigasniemi) – Kaamaš (Kaamanen) – maantieltä Lahtisen kämpälle siirryttäessä kaivauspaikalle, sekä palatessa takaisin kaivauksen päätteeksi jo vuonna 2005 ensimmäisen kerran inventoitua joen etelärantaa. Bealdojávrella kuljettiin järven itärantaa sen pohjoispäästä aina eteläpäässä sijaitsevalle Máhtes Biettar gieddille (Kettu-Pekan kentälle) asti. Jokivartta tuli tarkastettua yhteen suuntaan reilun kymmenen kilometrin matkalta ja järvenrantaa noin kahdeksan kilometriä.

Alueelta paikannettiin kaikkiaan seitsemän uutta muinaisjäännöskohdetta ja täydennettiin tietoja yhden tunnetun pyyntikuoppakohteen osalta. Uusia esihistoriallisia pyyntikulttuurin asuinpaikkoja löytyi kaksi kappaletta, lisäksi vähäisempiä merkkejä esihistoriallisesta toiminnasta paikannettiin kolmelta kvartsilöytöpaikalta. Kaksi muuta kohdetta liittyvät historialliseen toimintaan alueella: mahdollisesti kalastajien tai metsästäjien suojan kivirakenteinen perustus ja siihen liittyvä ulkotulisija, sekä Máhtes Biettar gieddin (Kettu-Pekan kentän) varsin laaja kesäkotakenttä. Kaikki havaitut kohteet sijaitsevat Inarin kunnan alueella. Koska tutkimusalue sijaitsee Saamenmaassa, paikannimistöä sekä inventoinnissa havaituista kohteista käytetään sekä saamen- että suomenkielisiä nimiä (Käännösavusta kiitokset Siida - Museon amanuenssille Áile Aikiolle). *Muotkeduoddara doložat – Muotkatunturin muinaisuus* –projekti, jatkaa alueen esihistorian ja historian selvittelyä myös tulevana kenttäkausina.

Löydöt:	KM 36201 – 36206 diar. pvm. 13.11.2006
Työaika:	Inventointi kaksi työpäivää, koko maastotyöaika 6.9.–14.9.2006 (kaivaus ja inventointi), tutkimusretki kokonaisuudessaan 5.9.–16.9.2006

- Kustannukset: Metsähallitus, Karjalan kulttuurirahasto, inventoijat
- Tutkimusraportti: Seitsonen O., Nordqvist K., Köngäs U. & Nordqvist H. 12.11.2006: *Inari Muotkatunturit 2006 – arkeologinen lisäinventointi Muotkatunturien erämaa-alueella. Muotkeduoddara doložat – Muotkatunturin muinaisuus: tutkimusraportti 2.* Inventointiraportti Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen arkistossa, kopio Museoviraston arkeologian osaston arkistossa ja Metsähallituksen Lapin luontopalveluissa.
- Julkaisut: Seitsonen O. *in press*: Arkeologit ensi kertaa Muotkatunturin erämaata tutkimassa. Julkaistaan *Puistoväki*.

Johdanto

Muotkatunturin erämaa-alue (Muotkeduoddara meahccequovlu) sijoittuu Inarin ja Utsjoen kuntien alueelle Inarijärvestä länteen (Kartta 2). Erämaa-alue ei rajoitu miltään sivultaan suoraan maanteihin, eikä alueelle kulje kuin muutama maastoautotie. Muutaman kilometrin tarkkuudella määriteltynä aluetta rajoittavat pohjoisessa Gáregasjarga (Karigasniemi) – Kaamaš (Kaamanen) – maantie (nro 92), idässä valtatie 4, etelässä Muddusjávri (Mutusjärvi) ja Fásku (Vaskojoki), sekä lännessä Anárjohka (Inarijoki) ja Norjan raja (Kartta 3). (Seitsonen et.al. 2005.)

Muotkatunturin erämaa-alueelle suoritettiin syksyllä 2005 arkeologinen tiedusteluretki tulevia tutkimuksia silmälläpitäen. Muotkatuntureilla ei aikaisemmin ollut suoritettu järjestelmällisiä inventointitutkimuksia alueen erämaisestä luonteesta johtuen. Vuoden 2005 tutkimusretki osoitti alueen suuren potentiaalin laajempia inventointi- ja kaivaustutkimuksia ajatellen ja johti *Muotkeduoddara doložat – Muotkatunturin muinaisuus* -projektin perustamiseen.

Syyskuussa 2006 järjestettiin Metsähallituksen Lapin luontopalveluiden ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen yhteistyönä lisäinventointi Metsähallituksen maankäytön suunnittelun ja arkeologisen tutkimuksen tarpeisiin. Kenttätöiden lisäksi Ulrika Köngäs toimi korkeakouluharjoittelijana Metsähallituksen Lapin luontopalveluissa *Muotkeduoddara doložat – Muotkatunturin muinaisuus* -projektin puitteissa. Hän kokosi harjoittelunsa kuluessa myös tiedot Metsähallituksen SutiGis-rekisteristä löytyvistä kulttuurikohteista. Näitä pääasiassa poronhoitoon liittyviä kohteita tunnetaan alueelta nykyään yhdeksän kappaletta (Kartta 3). (Köngäs 2006; Seitsonen *in press*)

Koska tutkimusalue sijaitsee Saamenmaassa, paikannimistöä sekä inventoinnissa havaituista kohteista käytetään sekä saamen- että suomenkielisiä nimiä. Saamenkieliset paikannimet ovat kaikki pohjoissaameksi, koska suurin osa tutkimusalueesta kuuluu perinteisesti pohjoissaamelaiseen kielialueeseen. Käännösavusta kiitokset menevät Siida - Museon amanuenssille Áile Aikiolle. Erityiskiitokset tutkimuksen toteutumiseen liittyen kuuluvat Metsähallituksen Lapin luontopalvelujen luonnonsuojelun aluepäällikölle Yrjö Norokorvelle tutkimusten toteutumisen mahdollistumisesta sekä Metsähallituksen puistomestareille Jari Kangasniemelle ja Petteri Polojärvelle logistisesta ja muusta avusta. Lisäksi esitämme kiitokset tutkimuksen raportointiin liittyvistä käytännön seikoista Markku Torviselle Museoviraston arkeologian osastolle ja Mikko Hakalalle valokuvasta Gohteluoktan (Kotalahti) kodanjäänteestä.

Alueen luonne ja luonnonhistoria

Muotkatunturien erämaa-alue on yksi maamme laajimmista tunturiylängöistä. Alue on osa Utsjoen ylängöltä Lemmenjoen eteläisille tuntureille ulottuvaa tunturiselännettä. Muotkatuntureille omaleimaisen ilmeen luovat kumpuilevat, karut tunturit ja niitä halkovat rehevät jokilaaksot. Muotkatuntureihin luetaan kuuluviksi noin sata erillistä loivanpyöreää tunturilakea. Erämaan pohjois- ja keskiosassa syvät jokilaaksot jakavat maiseman loiviksi tunturiselännteiksi, jotka ovat pääosin puutonta paljakkaa. Tunturialueella on niukasti järviä ja soita. Jokilaaksoissa kasvaa tunturikoivikoita ja yksittäisiä matalia mäntyjä tai pieniä mäntyryhmiä. Erämaan eteläosa on alavampaa pienten vesistöjen, aapasoiden ja vaarojen luonnehtimaa metsäkairaa, jonka ylle kohoaa muutama tunturinlaki. (Seitsonen et.al. 2005; www.ymparisto.fi – Muotkatunturin erämaa.)

Nykyisin noin kolmasosa koko erämaa-alueesta on tunturikoivikon peitossa ja hieman vajaa kolmannes alueesta on avointa paljakkaa. Aapasuot peittävät alueesta noin viisi prosenttia.

Alueen kasvistossa ovat edustettuina tavalliset pohjoiset metsä-, suo- ja tunturilajit. Pohjanvariksenmarja ja puolukka ovat metsien aluskasvillisuuden valtalajeja. Tunturissa kasvavat muun muassa sielikkö, tunturikeltano ja riekonmarja. Soilla esiintyy muun muassa luhtavillaa, vaivaiskoivua ja siniyökönlehteä. (Seitsonen et.al. 2005; www.ymparisto.fi – Muotkatunturin erämaa.)

Alueen kallioperä on vanhaa ja mannerjää on hionut tunturit pyöreämuotoisiksi. (Hyvärinen 1997.) Jääkauden peruina alueella on runsaasti rakkakivikoita ja erilaisia moreenimuodostumia. Paikoitellen jokivarsilta sekä järvien ja lampien rannoilta löytyy hiekkamaa-alueita. Muilta osin alueen maaperä on tyypillisesti kivistä moreenia. (Seitsonen et.al. 2005.)

Heti jäätiköitymisen jälkeen noin 11000 vuotta sitten alueen maisemaa luonnehti todennäköisesti jonkin aikaa arktinen tundramainen kasvillisuus. Tämä väistyi noin vuoteen 7000 eKr. mennessä koivun hallitseman kasvillisuuden tieltä. Mäntyvaltainen kasvillisuus oli levittäytynyt koko alueelle viimeistään 5000 eKr. mennessä. Noin 2500 eKr mantymetsä oli alkanut vetäytyä alueelta ja ajanlaskun taitteeseen mennessä Muotkatunturien erämaa-alueen kasvillisuus oli muokkautunut pitkälti nykyisen kaltaiseksi. (Seitsonen et.al. 2005; Hicks & Hyvärinen 1997.)

Muotkatunturin alue ei ole viimeisen jäätiköitymisen jälkeen kuulunut meren- tai minkään suuremman vesistön pinnanvaihtelun piiriin. Kuitenkin noin 9500–9000 vuotta sitten Inarijärven ja Muddusjärvren muodostama pitkä vuono, joka oli yhteydessä Jäämereen, ulottui aivan erämaa-alueen etelälaidan tuntumaan. (Seitsonen et.al. 2005; Hyvärinen 1997.)

Vuoden 2006 lisäinventointi

Arkeologit Oula Seitsonen, Kerkko Nordqvist, Ulrika Köngäs ja Heidi Nordqvist suorittivat syyskuussa 2006 kahden työpäivän mittaisen arkeologisen lisäinventoinnin Muotkatunturin erämaa-alueelle. Inventointi suoritettiin Bealdojävren (Peltojärven) pohjoispäässä 6.9.–14.9.2006 suoritetun arkeologisen kaivauksen yhteydessä. Inventoinnin kenttätyöt tehtiin

Kuva 1. Vuoden 2006 tutkimusryhmä: vasemmalta H. Nordqvist muki kädessään, K. Nordqvist, O. Seitsonen ja U. Köngäs. 13.9.2006. (UK)

patikoiden Bealdojohkan (Peltojoen) pohjoisrantaa Gáregasjarga (Karigasniemi) – Kaamaš (Kaamanen) – maantieltä Lahtisen kämpälle siirryttäessä kaivauspaikalle, sekä palatessa takaisin kaivauksen päätteeksi jo vuonna 2005 ensimmäisen kerran inventoitua joen etelärantaa. Bealdojávrella kuljettiin järven itärantaa sen pohjoispäästä aina eteläpäässä sijaitsevalle Máhtes Biettar gieddille (Kettu-Pekan kentälle) asti. Jokivartta tuli tarkastettua yhteen suuntaan reilun kymmenen kilometrin matkalta. Bealdojávren itärantaa tarkastettiin noin kahdeksan kilometriä järven eteläpäässä sijaitsevalle Máhtes Biettar gieddille (Kettu-Pekan kentälle). Jokivartta tuli tarkastettua reilun kymmenen kilometrin matkalta ja järvenrantaa noin kahdeksan kilometriä. (Seitsonen *in press.*) Bealdojávren rantakohteiden korkeustiedot arvioitiin kuivasta kesästä ja matalasta vedenkorkeudesta johtuen topografiseen karttaan merkityn 279 m mpy korkeustiedon perusteella (peruskartoissa 279,4 m mpy).

Alue on arkeologiselle inventoinnille otollista, sillä kasvillisuus on rajoittunutta ja maanpinta on monin paikoin erodoitunut puhki. Luonteenomaista Lapin alueen esihistoriallisille kohteille on löytöjen sijoittuminen välittömästi nykyisen ohuen turvekerroksen alle ja puhkikuluneelle maanpinnalle. Maanpinnan rikkoutumiseen ovat osaltaan vaikuttaneet porojen ja kalastajien kulku-urat: Bealdojávri on sekä paikallisten kalamiesten että turistien suosima kalastuskohde. Lisäksi Bealdojohkan varrella jokieroosio ja Bealdojávren rannoilla rantavoimat ovat muokanneet maisemaa. Monella kohteella vedestä havaitut kvartsi-iskokset todistavat tästä veden kuluttavasta voimasta. Rantavoimien kuluttavan vaikutuksen uhkaamien asuinpaikkojen tutkiminen arkeologisesti olisi perusteltua ennen kuin ne tuhoutuvat täysin. (Seitsonen *in press.*; Seitsonen et.al. 2005.)

Alueelta paikannettiin kaikkiaan seitsemän uutta muinaisjäännöskohdetta ja täydennettiin tietoja yhden tunnetun pyyntikuoppakohteen osalta. Uusia esihistoriallisia pyyntikulttuurin asuinpaikkoja löytyi kaksi kappaletta, lisäksi vähäisempiä merkkejä esihistoriallisesta toiminnasta paikannettiin kolmelta kvartsilöytöpaikalta. Kaksi muuta kohdetta liittyvät historialliseen toimintaan alueella: mahdollisesti kalastajien tai metsästäjien suojan kivirakenteinen perustus ja siihen liittyvä ulkotulisija, sekä Máhtes Biettar gieddin (Kettu-Pekan kentän) varsin laaja kesäkotakenttä. Kaikki havaitut kohteet sijaitsevat Inarin kunnan alueella. (Seitsonen *in press.*)

Muotkeduoddara doložat – Muotkatunturin muinaisuus –projekti tulee jatkamaan alueen esihistorian ja historian selvittelyä tulevana kenttäkausina inventointi- ja kaivaustutkimuksin. Tutkimuksiin on tavoitteena liittää myös kulttuurimatkaillullisia näkökulmia.

Helsingin Munkkiniemessä 12.11.2006

Oula Seitsonen

Kerkko Nordqvist

Ulrika Köngäs

Heidi Nordqvist

Lähteet:

- Hicks S. & Hyvärinen H. 1997: The vegetation history of Northern Finland. Varhain pohjoisessa – Early in the North – Maa – The land. *Helsinki papers in archaeology*, no. 10.
- Hyvärinen H. 1997: The Fennoscandian ice sheet and the deglaciation history of Lapland. Varhain pohjoisessa – Early in the North – Maa – The land. *Helsinki papers in archaeology*, no. 10.
- Köngäs U. 2006: *Muotkatunturin erämaa-alueen esihistoriaselvitys*. Raportti Metsähallituksen Lapin luontopalvelujen arkistossa, kopio Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen arkistossa.
- Seitsonen O. *in press*: Arkeologit ensi kertaa Muotkatunturin erämaata tutkimassa. Julkaistaan *Puistoväki*.
- Seitsonen O., Nordqvist K., Pasanen H. & Puttonen S. 2005: *Muotkatunturit 2005 – Arkeologinen tiedusteluretki Muotkatunturin erämaa-alueelle. Muotkeduoddara doložat – Muotkatunturin muinaisuus: tutkimusraportti 1*. Inventointiraportti Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen arkistossa, kopio Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.
- www.ymparisto.fi – Muotkatunturin erämaa. Suomen ympäristökeskuksen internetsivut. URL: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=54575&lan=FI>

Lisäinventointi 2006

Kohdekuvauksissa käytetyt termit

Kertomuksessa käytetään muinaisjäännösten nimeämissysteemiä, jossa muinaisjäännöksen nimi koostuu kahdesta osasta: *kunta ja paikannimi*. *Paikannimi* -osa on useimmiten arkeologin antama. Se on yleensä kartalta valittu lähimpänä kohdetta sijaitseva karttasana.

Ajoitus

Kivikautinen	Pyyntikulttuurin muinaisjäännös (kivi-pronssi-varhaisrautakausi). Useimmiten on mahdotonta sanoa vähäisen löytöaineiston perusteella onko kyseessä kivi-, pronssi- vai varhaisrautakauteen ajoittuva pyyntikulttuurin löytö.
Esihistoriallinen	Todennäköisesti historiallista aikaa vanhemmaksi ajoittuva muinaisjäännös.
Historiallinen	Selvästi historialliseen aikaan ajoittuva muinaisjäännös.

Laji

Asuinpaikka	Kiinteä muinaisjäännös, josta löytyy kiinteään tai toistuvaan toimintaan viittaavia merkkejä. Pyyntikulttuurin asuinpaikoilla tavallisimpia löytöjä ovat esimerkiksi eri kivilajeista isketyt iskokset ja palaneet luufragmentit.
Löytöpaikka	Kohde, josta on merkkejä esihistoriallisesta toiminnasta, muttei kuitenkaan niin runsaasti, että ne oikeuttaisivat kutsumaan paikkaa asuinpaikaksi. Joskus kyseessä ovat asuinpaikat, joilta ei vain ole havaittu riittävästi löytömateriaalia. Kyseessä saattaa olla myös esimerkiksi jokieroosion vaikutuksesta tuhoutunut asuinpaikka.
Kivirakenteet:	Tässä tapauksessa purnuja (rakkakivikkoon raivattuja säilytyskuoppia) ja yksi rakenteen perusta.
Työ- ja valmistuspaikka:	Tässä tapauksessa pyyntikuoppia, maahan kaivettuja peura-ansoja (Köngäs 2006).

Rauhoitusluokka

- 1 = valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäännös, jonka säilyminen on turvattu kaikissa olosuhteissa
- 2 = kohteen arvon selvittäminen edellyttää tarkempia tutkimuksia
- 3 = tuhoutunut ja/tai loppuun tutkittu muinaisjäännös, ei enää rauhoitettu

Löydöt

KM = Kansallismuseon kokoelma, luettelonumero ja alanumero

Valokuvat

Kaikki valokuvadokumentaatio tehtiin digikameroilla, alkuperäiset tiedostot ovat inventoijien hallussa. Kuvat on ottanut:

UK = Ulrika Köngäs

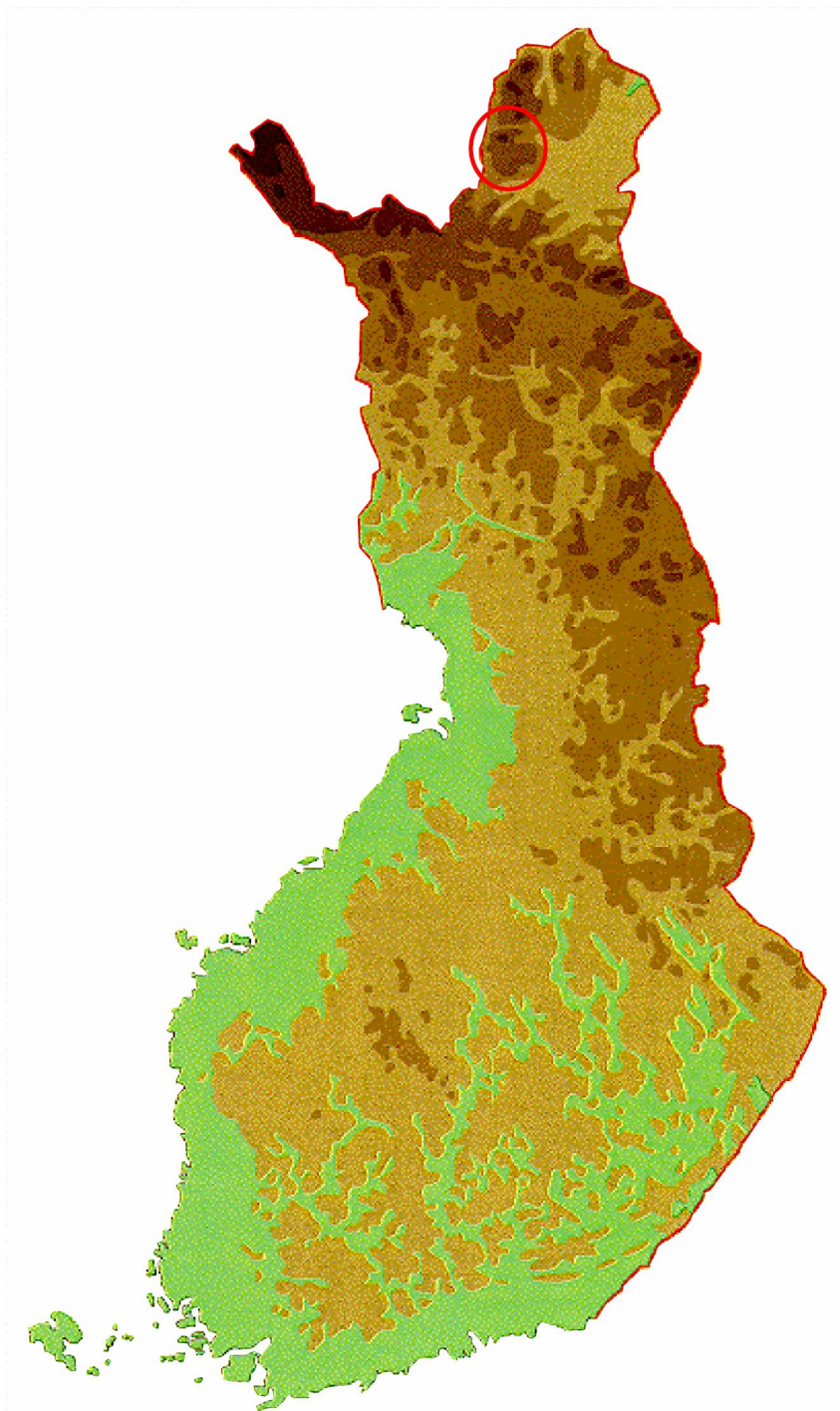
KN = Kerkko Nordqvist

OS = Oula Seitsonen

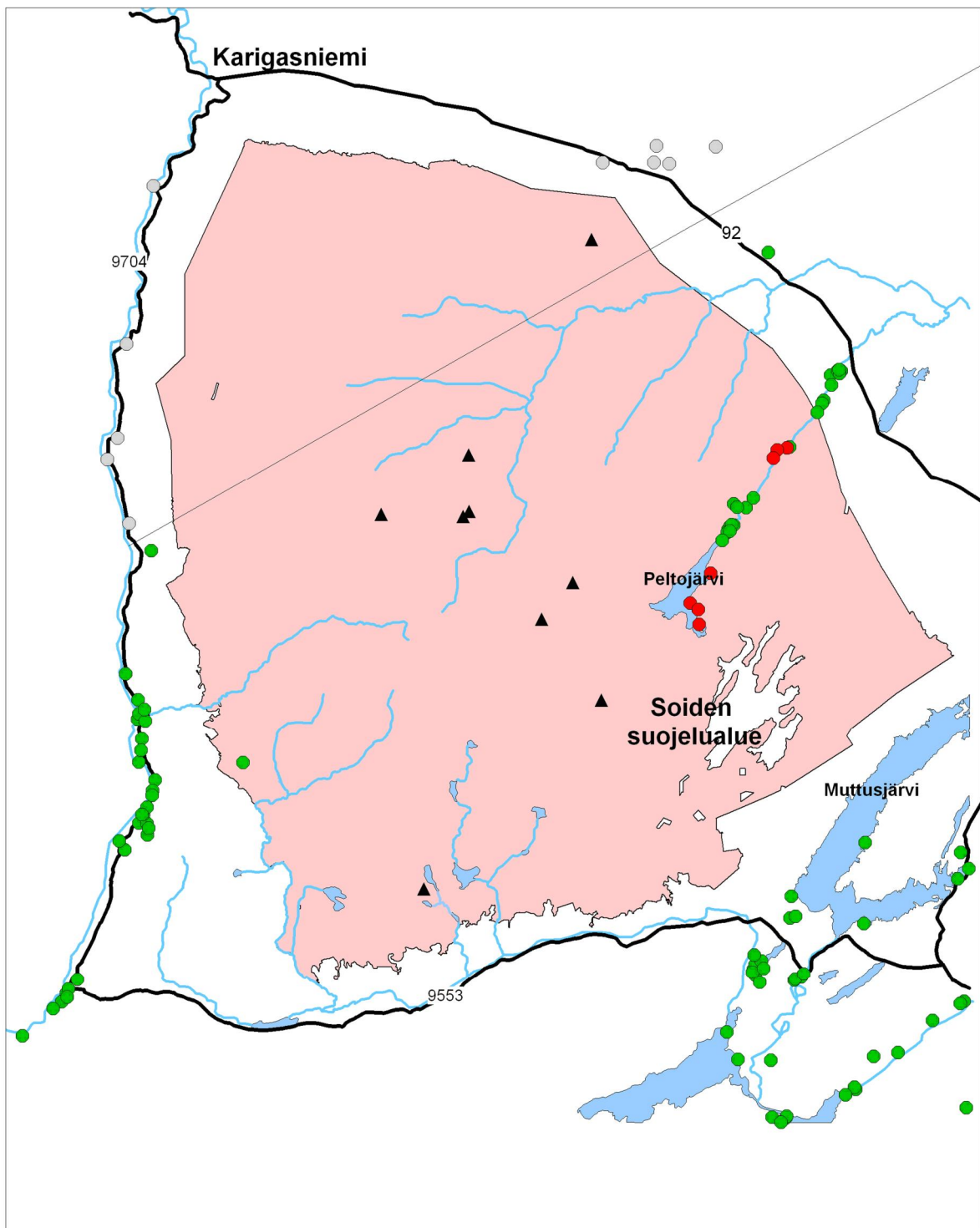
Luettelo inventoinnissa löydetystä ja tarkastetuista muinaisjäännöksistä (16.9.2006).

Kohde	Tyyppi	Ajoitus	Löydöt (KM)	x	y	z (m mpy)
Inari Peltajoki 2	Työ- ja valmistuspaikka, pyyntikuoppa	Esihistoriallinen	36201 : 1	7684972	3492165	n. 212
Inari Beladojohka (Peltajoki) 13	Asuinpaikka	Kivikausi	36202 : 1	7680367	3489128	n. 245
Inari Beladojohka (Peltajoki) 14	Löytöpaikka	Kivikausi	36203 : 1	7680255	3488548	n. 247
Inari Bealadojohka (Peltajoki) 15	Löytöpaikka	Kivikausi	36204 : 1	7679770	3488310	n. 240-245
Inari Kúatiluhahta (Kotalahti)	Löytöpaikka/ Kivirakenteet, purnuja	Kivikausi/ Historiallinen	36205 : 1	7672847	3484578	n. 279-281
Inari Bealadojávrenjarga (Peltajärvenniemi) 2	Kivirakenne, suojan perustus	Historiallinen	- : 1	7671072	3483365	n. 281
Inari Bealadojávrenjarga (Peltajärvenniemi) 3	Asuinpaikka	Kivikausi	36206 : 1	7670688	3483837	n. 279-280
Inari Máhtes Biettar Gieddi (Kettu-Pekankenttä)	Lapinkenttä (kesäkotakenttä)	Historiallinen	-	7669793	3483897	n. 281-289

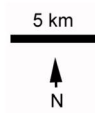
Kartta 1. Tutkimusalueen sijainti merkitty punaisella ympyrällä (Köngäs 2006).

Kartta 2. Muotkatunturin erämaa-alue ja muinaisjäännöskohteiden sijoittuminen (Köngäs 2006 pohjalta).

- Muinaisjäännöskohde / Utsjoki
- Muinaisjäännöskohde / Inari
- Uusi muinaisjäännöskohde 2006 / Inari
- ▲ Kulttuurikohde (Metsähallituksen tietokanta)
- Muotkatunturin erämaa-alue
- Inari - Utsjoki kuntaraja

Inari Peltojoki 2

Muinaisjäännöstyyppi:	Pyyntikuoppia / Löytöpaikka
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2

Sijainti

Peruskartta:	382411 Aksujärvi
Koordinaatit:	Alue A: $x=7684972$ $y=3492165$ $z=212$ m.mpy Alue B: $x=7685023$ $y=3492221$ $z=n. 210$ m. mpy (keskikoordinaatti)
Etäisyystieto:	Inarin kirkosta noin 36 km pohjoisluoteeseen
Tutkimukset:	P. Hamari 2003 - tarkastus O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006 - inventointi

Alue A: Peurahaudat (2 kpl) sijaitsevat Muotkatunturien alueella, Peltojoen länsirannalla, Muotkan Ruoktulta tulevan polun länsipuolella, Peltojoen rantatasanteella, noin 1 km Muotkan Ruoktulta lounaaseen linnuntietä. Maasto on karua, hieman kumpuilevaa koivu- ja mäntykangasta, aluskasvillisuus varpua ja jäkäliä. Kuoppien halkaisija on 4-5 metriä ja syvyys 1-1,2 metriä. Kuopat ovat laakeita ja erodoituneita. (Muinaisjäännösrekisteri 7.8.2006.)

Alue B: Vuoden 2006 inventoinnissa havaittiin lisäksi yksi uusi pyyntikuoppa, joka sijaitsee n. 75 m koilliseen aiemmin tunnetuista kuopista. Uusi pyyntikuoppa sijaitsee noin 127 m Bealdojohkasta länteen, matalan koilliseen viettävän hiekkaisen niemen kärjessä. Kuopan itä-, etelä- ja länsipuolella niemi laskee suohon, pohjoispuolella maasto kohoaa aluksi melko loivasti, jyrketen noin 100 m päässä.

Pyyntikuoppa ($x=7685060$ $y=3492227$) on muodoltaan pyöreä, halkaisijaltaan noin 3,5 m ja noin 80 cm syvä. Kuoppa on kaivettu koilliseen loivasti viettävän rinteen tyveen, lähelle nykyisen suon reunaa. Rinteessä kuopan yläpuolella (etelässä/lounaassa) on nähtävissä heikko valli.

Noin 130 m pyyntikuopasta etelään löydettiin lisäksi kvartsi-iskos. Kvartsilöytö ($x=7684981$ $y=3492221$) tehtiin matalan, suosta nousevan hiekkakumpareen tasaiselta laelta, modernilta nuotiopaikalta, jossa maanpinta oli kulunut rikki. Kumpare laskee idässä, etelässä ja lounaassa suoraan suohon, samoin pohjoisessa. Länsi- ja luoteispuolella kumpare laskee loivemmin kohti niemenkärkeä, jossa pyyntikuoppa sijaitsee.

Pyyntikuopan yhteydestä ei tehty muista löytöjä. Myöskään kvartsi-iskoksen löytöpaikalta ei tehty muita löytöjä eikä havaintoja esihistoriallisista rakenteista. Maaperä alueella on hiekkaista moreenia, kasvillisuus harvaa koivu-mäntykangasta

Inventointi 2006

Päivämäärä:	14.9.2006
Inventoijat:	Ulrika Köngäs, Kerkko Nordqvist, Heidi Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt:	KM 36201: 1 kvartsi-iskosfragmentti, 1 kpl
Havaintomahdollisuudet:	Kohtalaiset, maanpinta rikkinäinen rajatulta alalta

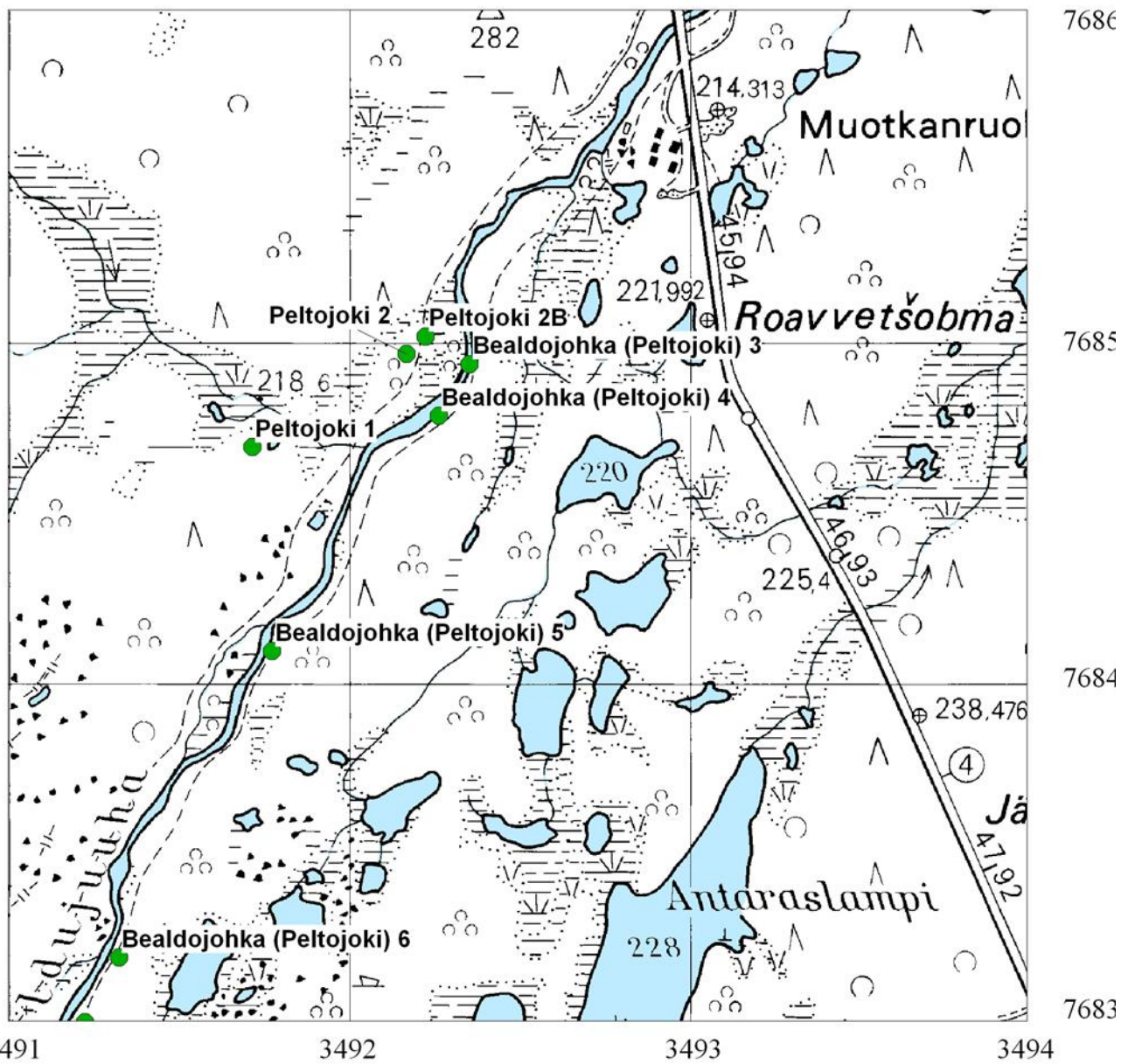
Koko: -
 Lähilöydöt: Peltojoki 1, n. 530 m. lounaaseen
 Bealdojohka (Peltojoki) 3 n. 200 m itään
 Bealdojohka (Peltojoki) 4 n. 200 m. kaakkoon
 Kartat: Peruskarttaote 1:20 000 s. 14
 Valokuvat: s. 15

INARI

Peltojoki 1 - 2, Bealdojohka (Peltojoki) 3 - 5

Pk 382411 Aksujärvi

1: 20 000

Kartta 3.

Kuva 2. K. Nordqvist Peltojoki 2:ssa havaitussa uudessa pyyntikuopassa, luoteesta. 06.09.2006. (OS)

Kuva 3. K. Nordqvist kvartsilöytöpaikalla, pohjoisesta. 06.09.2006. (OS)

Inari Bealdojohka (Peltojoki) 13

Muinaisjäännöstyyppi:	Asuinpaikka
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Peruskartta:	382411 Aksujärvi
Koordinaatit:	x= 7680367 y= 3489128 z= n. 245 m mpy
Etäisyystieto:	Inarin kirkosta n. 36,5 km pohjoisluoteeseen
Tutkimukset:	O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006, - inventointi

Asuinpaikka sijaitsee Bealdojohkan länsirannalla, kapean (leveimmillään n. 30 m) etelälounas-pohjoiskoillis-suuntaisen moreeni/hiekkaharjanteen tasaisella laella. Löytöalue sijaitsee harjanteen leveimmällä kohdalla, aivan sen joenpuoleisella reunalla – heti löytöpaikan itäpuolella harjanne laskee jyrkästi jokeen n. 2,5 m törmänä. Löytöalueen pohjoispuolella harjanne jatkuu tasaisena n. 25 m, jonka jälkeen se laskee jyrkästi suohon (n. 2 m). Myös länsipuolella harjanne laskee 20-25 m päässä melko jyrkästi kosteikkoon, jonka takana 40-50 m päässä kohoaa uusi harjanne. Löytöalueen eteläpuolella harjanne jatkuu loivasti laskien n. 40 m, kaventuen viimeisten 20 m matkalla vain 10-13 m levyiseksi. Harjanteen eteläpäätä laskee jyrkästi n. 1,5 m; välittömästi sen eteläpuolella kohoaa pieni hiekkakumpare ja n. 25 m päässä uusi harjanne.

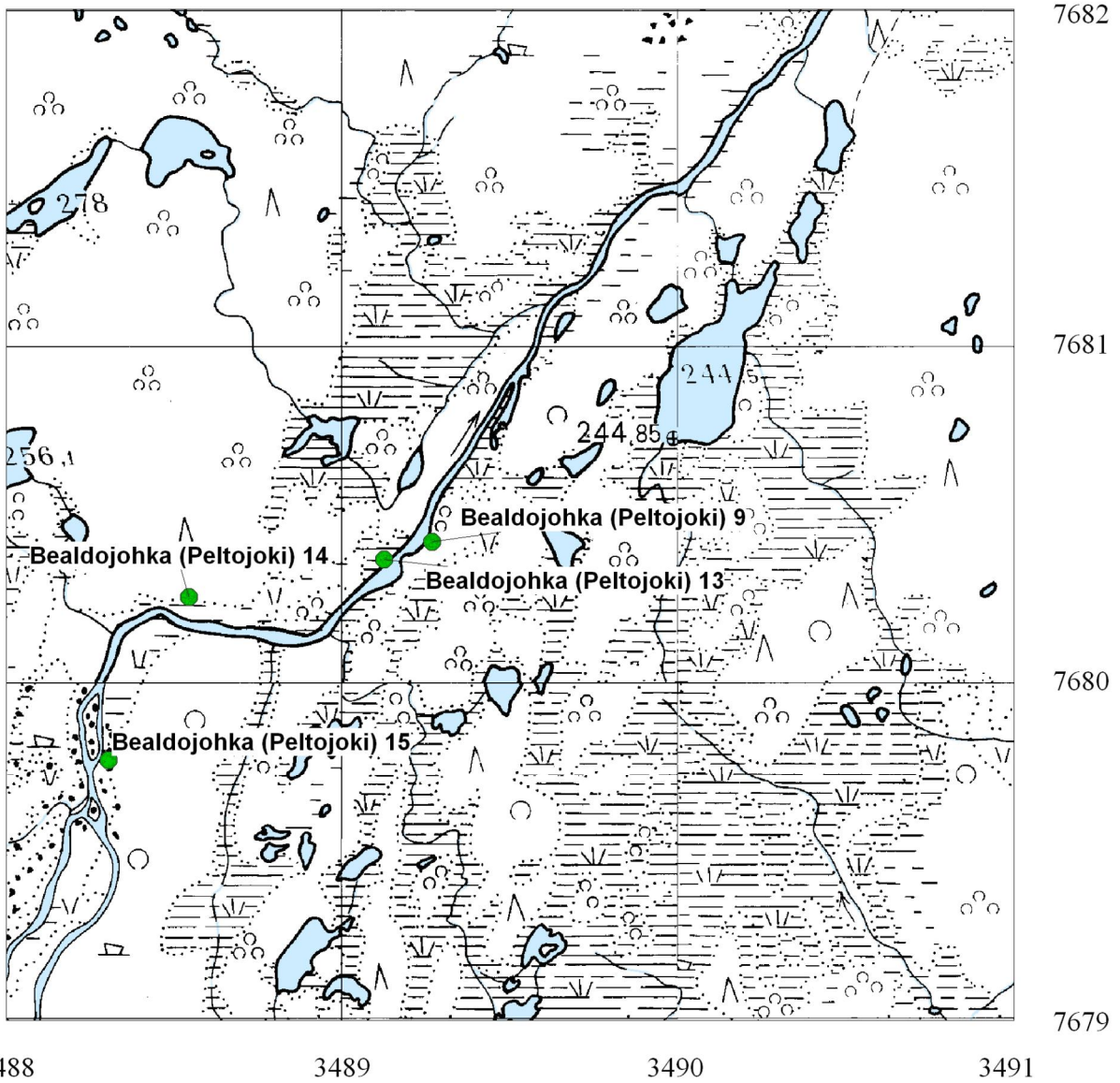
Löydöt tehtiin modernin nuotiopaikan ympäristöstä, jossa rikkoutuneella maanpinnalla havaittiin runsaasti kvartseja. Löytöalueen koko on n. 10x15 m, mikä vastaa aluetta, jolla maanpinta oli eniten rikki. Joitain löytöjä tehtiin myös nuotion itäpuolisesta, jokeen laskevasta erodoituneesta törmästä. Talteen otettujen kvartsiartefaktien lisäksi nuotiopaikan ympäristössä havaittiin maassa suuri määrä pieniä kvartsi-iskoksia. Lisäksi sammaleen seasta löytyi kvartsinen tasoydin, joka valokuvaamisen jälkeen jätettiin löytöpaikalle.

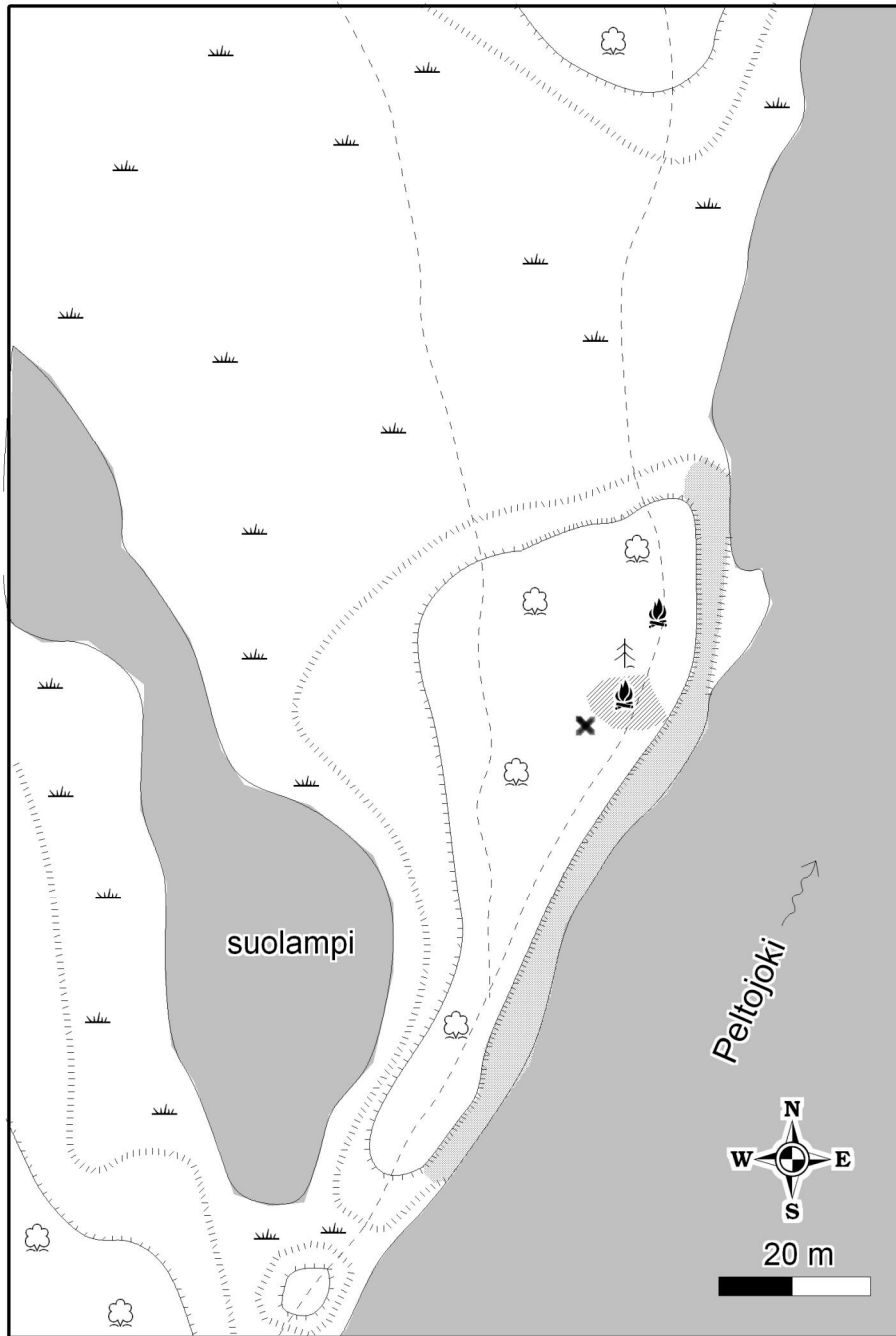
Asuinpaikalla ei havaittu jälkiä kulttuurikerroksesta tai muista esihistoriallisista rakenteista. Maaperä alueella on hienoa hiekkamoreenia (kivet halkaisijaltaan 3-8 cm), kasvillisuus harjanteella tunturi- ja vaivaiskoivua sekä joitain mäntyjä.

Inventointi 2006

Päivämäärä:	14.9.2006
Inventoijat:	Ulrika Köngäs, Kerkko Nordqvist, Heidi Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt:	KM 36202: 1 kvartsi-iskosfragmentti, 5 kpl
Havaintomahdollisuudet:	Kohtalaiset, maanpinta rikkinäinen rajatulta alalta
Koko:	-
Lähilöydöt:	Bealdojohka (Peltojoki) 9 n. 150 m itäkoilliseen Bealdojohka (Peltojoki) 14 n. 590 m länsiluonaaseen
Kartat:	Peruskarttaote 1:20 000 s. 17, yleiskarttaluonnos 1:1000 s. 18
Valokuvat:	s. 19 – 21

INARI
Bealdojohka (Peltojoki) 13
Pk 382408 Hanhipää
1: 20 000

Inari Bealdjohka 13

Seitsonen et.al. 2006

6.9.2006

Yleiskarttaluonnos

1:1000

Piirt. O. Seitsonen

- = törmän harja
- = törmän tyvi
- = erodoitunut törmä
- = löytöalue
- = kvartsiydin
- = polku
- = nuotio
- = suota

Kartta 5.

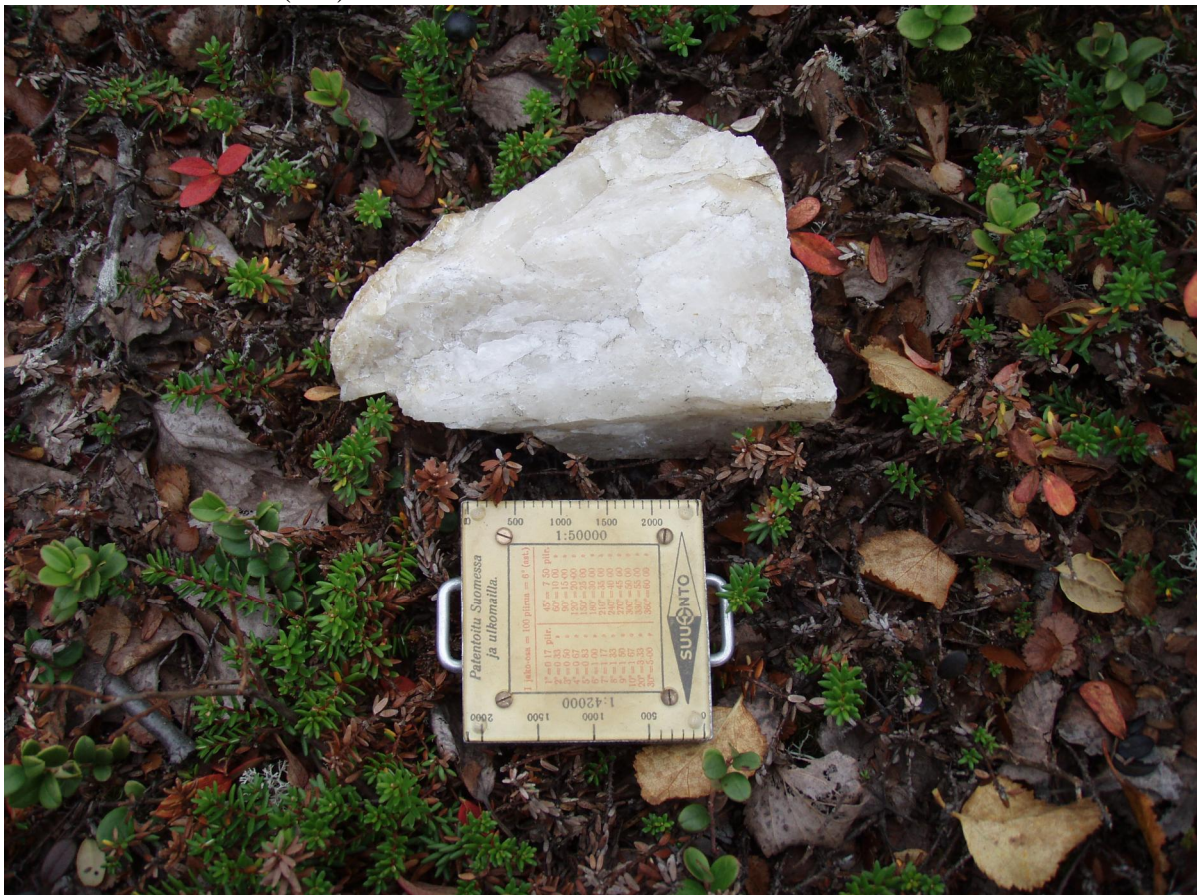
Kuva 4. Bealdejohka (Peltojoki) 13, panoraama luoteesta. H. Nordqvist ja O. Seitsonen löytöalueella. 06.09.2006. (KN)

Kuva 5. Bealdejohka (Peltojoki) 13, O. Seitsonen, H. Nordqvist ja U. Kögäs löytöalueella. Koillisesta. 06.09.2006. (KN)

Kuva 6. Bealdojohka (Peltojoki) 13, löytöalue kuvan keskellä olevan männyn tienoilla. Etelästä. 06.09.2006. (KN)

Kuva 7. Kvartsitasoydin. 06.09.2006. (OS)

Kuva 8. Kvartsitasoydin. 06.09.2006. (OS)

Inari Bealdojohka (Peltojoki) 14

Muinaisjäännöstyyppi:	Löytöpaikka
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Peruskartta:	382411 Aksujärvi
Koordinaatit:	x= 7680255 y= 3488548 z= n. 247 m mpy
Etäisyystieto:	Inarin kirkosta n. 35,5 km pojoisluoteeseen
Tutkimukset:	O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006 - inventointi

Löytöpaikka sijaitsee Bealdojohkan länsirannalla, heti suuren joenmutkan pohjoispuolella. Välittömästi löytöpaikan taustalla lännessä kohoaa jyrkkä n. 0,5-1 m kivinen törmä. Etelässä, joenpuolella rinne laskee loivasti jokea reunustavaan suohon.

Törmän juurella kulkevalta polulta löydettiin yksi kvartsi-iskos, muita löytöjä ei tehty. Maaperä paikalla on karkeaa hiekkaa, sekä halkaisijaltaan 5-20 cm kiveä – törmän juuri, jossa polku kulkee, on osittain vanhaa rantakivikkoa.

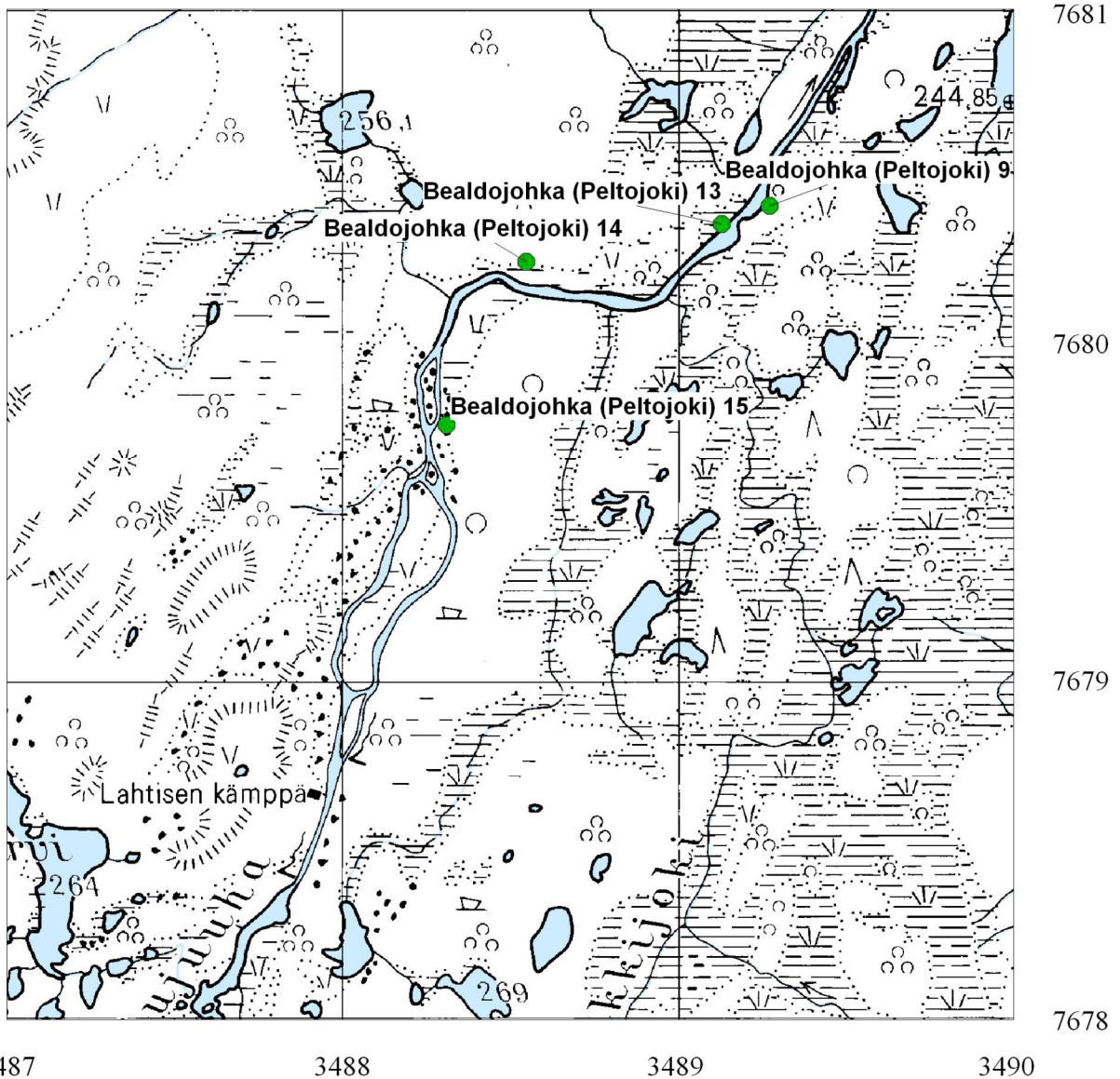
Törmän päällä sijaitsevalle terassille tehdyissä koepistoissa havaittiin noin 5 cm syvyydessä 1 cm:n vahvuinen yhtenäinen hiilikerros. Maa tällä ylemmällä terassilla on hienoa hiekkaa, joka noin 15 cm syvyydessä muuttuu kiveksi. Ylemmältä terassilta ei kuitenkaan tehty löytöjä.

Kasvillisuus alueella on harvaa koivuvaltaista kangasta, välittömästi löytöpaikan itä- ja eteläpuolella matalaa, varpu- ja heinävaltaista kasvillisuutta.

Inventointi 2006

Päivämäärä:	14.9.2006
Inventoijat:	Ulrika Köngäs, Kerkko Nordqvist, Heidi Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt:	KM 36203: 1 kvartsi-iskosfragmentti, 1 kpl
Havaintomahdollisuudet:	Kohtalaiset, maanpinta rikkinäinen rajatulta alalta
Koko:	-
Lähilöydöt:	Bealdojohka (Peltojoki) 9 n. 590 m itäkoilliseen Bealdojohka (Peltojoki) 15 n. 540 m lounaaseen
Kartat:	Peruskarttaote 1:20 000 s. 23
Valokuvat:	s. 24

INARI
Bealdojohka (Peltojoki) 14
Pk 382407 Peäldoajvi
1: 20 000

Kartta 6.

Kuva 9. Panoraama, jossa H. Nordqvist ja U. Kögäs tekevät muistiinpanoja kvartsilöytöpaikalla. Itäkoillisesta 06.09.2006. (OS)

Inari Bealdojohka (Peltojoki) 15

Muinaisjäänöstyyppi: Löytöpaikka
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

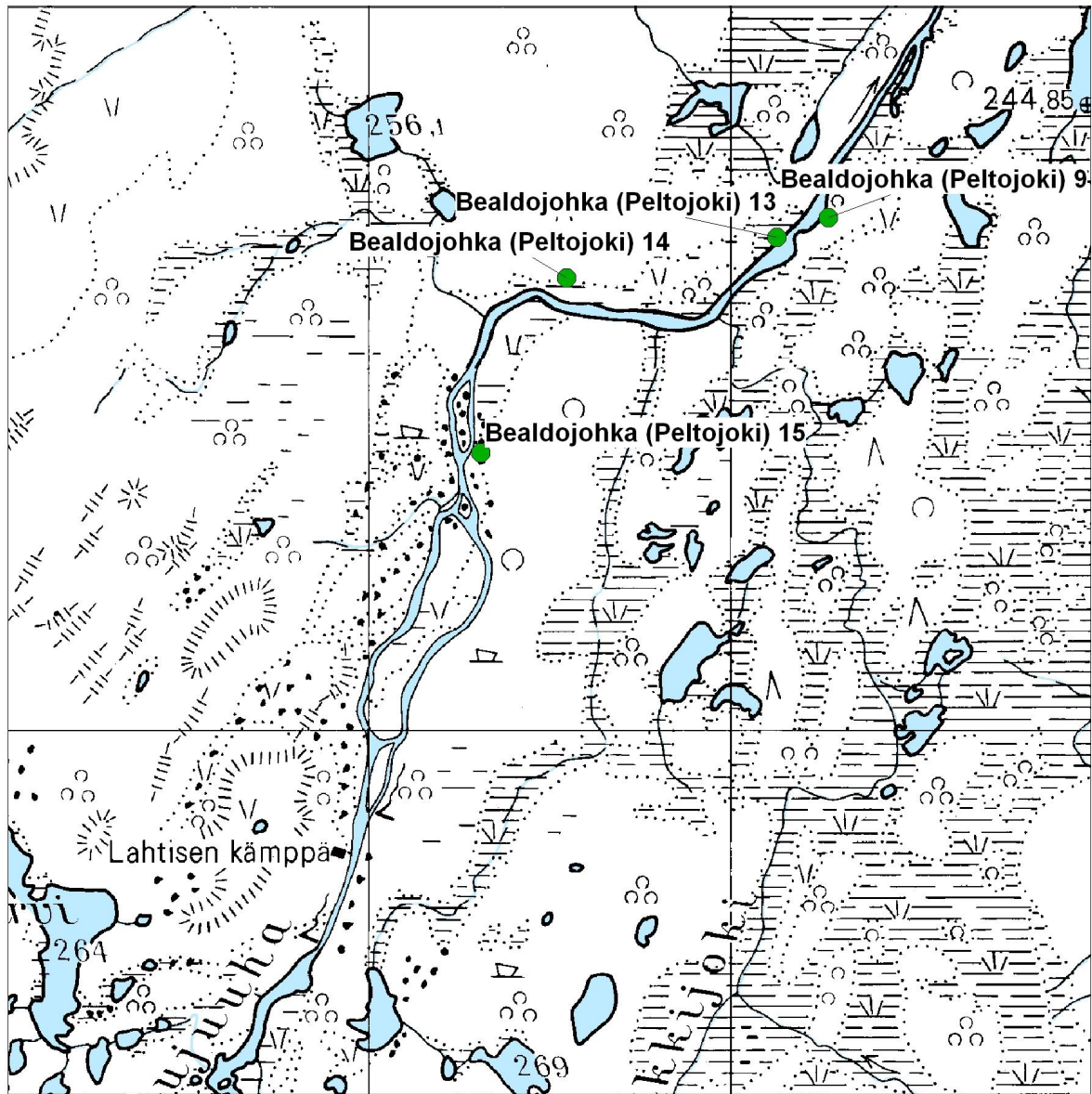
Peruskartta: 382408 Hanhipää
Koordinaatit: x= 7679770 y= 3488310 z= n. 240-245 m mpy
Etäisyystieto: Inarin kirkosta n. 35,3 km pohjoisluoteeseen
Tutkimukset: O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006 - inventointi

Löytöpaikka sijaitsee Bealdojohkan itärannalla pienen mäennyppylän pohjoislaidalla noin 4-5 m jokea ylempänä. Polulla puhkikuluneella maanpinnalla havaittiin kaksi kvartsi-iskosfragmenttia. Rinne laskee noin 30 m löytöpaikasta luoteeseen sijaitsevalle nykyisin käytössä oleva nuotio- ja leiripaikka ja tippuu edelleen jyrkästi erodoituneena törmänä jokeen. Taustalla maasto nousee loivasti mäenharjalle. Joessa on pieni saari juuri löytöpaikan kohdalla. Maaperä on hienoa hiekkaa. Nykykasvillisuus on mänty-tunturikoivukangasta.

Inventointi 2006

Päivämäärä: 14.9.2006
Inventoijat: Ulrika Köngäs, Kerkko Nordqvist, Heidi Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt: KM 36204: 1 kvartsi-iskosfragmentti, 2 kpl
Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset, maanpinta rikkinäinen rajatulta alalta
Koko: -
Lähilöydöt: Bealdojohka (Peltojoki) 14 n. 540 m koilliseen
Kartat: Peruskarttaote 1:20 000 s. 26
Valokuvat: s. 27

INARI
Bealdojohka (Peltojoki) 15
Pk 382407 Peältoajvi
1: 20 000

3487

3488

3489

3490

Kartta 7.

Kuva 10.K. Nordqvist dokumentoi löytöpaikkaa vesisateessa. Koillisesta. 14.09.2006. (UK)

Inari Gohteluokta (Kotalahti)

Muinaisjäännöstyyppi:	Löytöpaikka / kivirakenteet, purnuja, turvekammin jäänteet
Ajoitus:	Kivikautinen / historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Peruskartta:	328407 Peältoajvi
Koordinaatit:	x= 7672847 y= 3484578 z= n. 279 – 281 m mpy
Etäisyystieto:	Inarin kirkosta n. 31 km pohjoisluoteeseen
Tutkimukset:	O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006 - inventointi

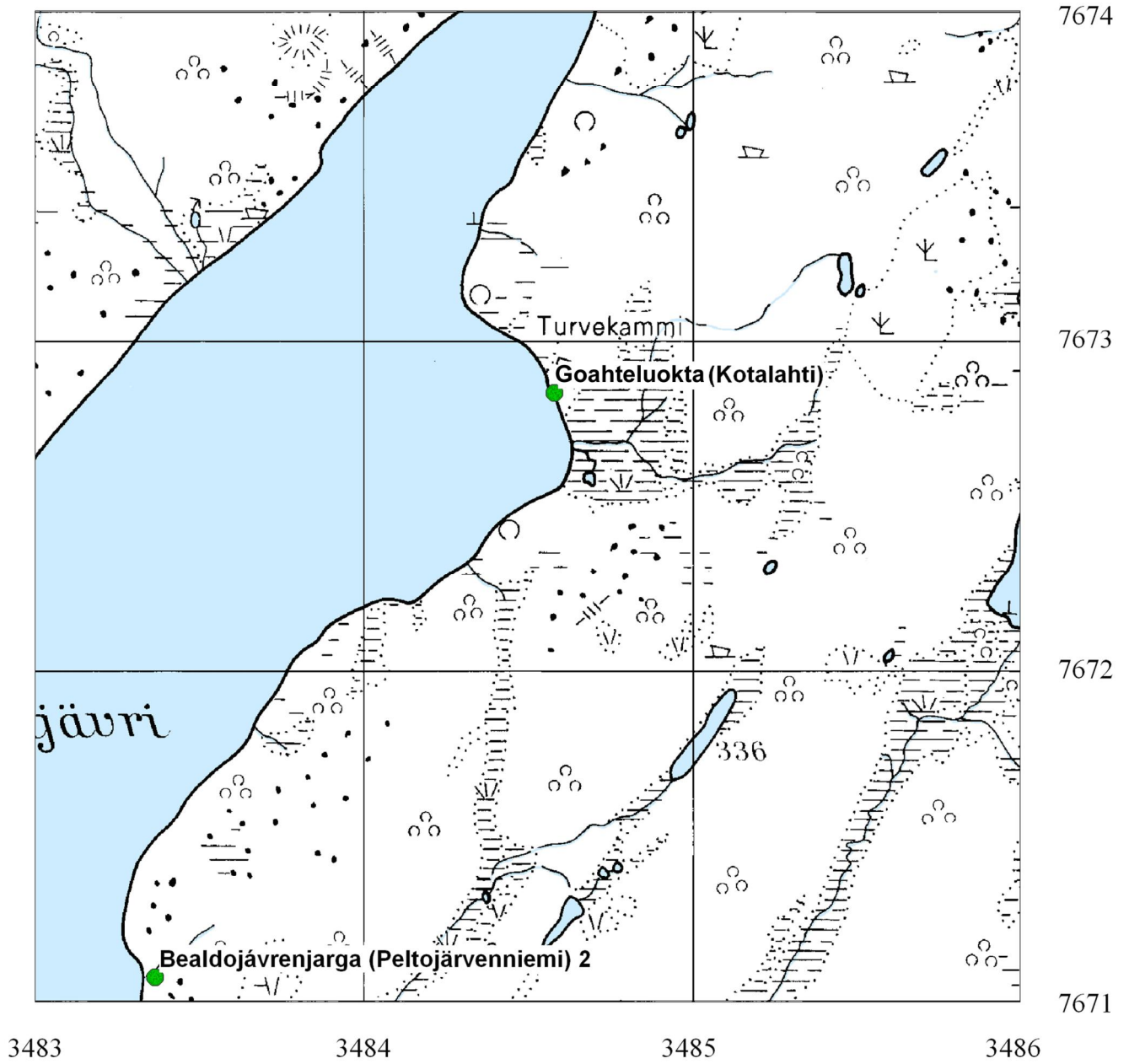
Löytöpaikka sijaitsee Bealdojávrin itärannalla sijaitsevan kolmen hiekkarannan sarjan pohjoisimmalla ja eteläisimmällä rannalla. Pohjoisimman hiekkarannan eteläpäästä rannan yläpuoliselta erodoituvalta rantavallilta löytyi yksi kvartsi-iskos noin 1 m järveä korkeammalta tasolta ja vesirajasta tämän löytöpaikan alapuolelta muutamia mahdollisia vedenpyöristämiä kvartsi-iskosfragmenteja. Myös eteläisimmältä rannalta havaittiin muutamia mahdollisia vedenpyöristämiä kvartsi-iskoksia läheltä järveen laskevan puron suuta. Vedenpyöristämiä kappaleita ei poimittu talteen. Tausta kohoaa loivasti. Maaperä on kvartsien löytöpaikalla hienoa hiekkaa, hieman kauempana rannasta kivistä. Nykykasvillisuus on tunturikoivukangasta.

Noin 20 m etelään pohjoisimman hiekkarannan eteläpäästä havaittiin ainakin kolme purnua. Purnut on raivattu kivikkoiseen rantaan noin 10 m hiekkaisen rantavallin itäpuolelle. Yhdessä oli säilössä huolellisesti kiven alle aseteltu ruostunut emalikattila (kuva 16). Lähistöllä sijaitsevat peruskarttaankin merkityt historiallisen turvekammin jäännökset (kuva 17), jonka käyttöön purnut saattavat liittyä.

Inventointi 2006

Päivämäärä:	10.9.2006
Inventoijat:	Kerkko Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt:	KM 36205: 1 kvartsi-iskos, 1 kpl
Havaintomahdollisuudet:	Kohtalaiset, avoin hiekkaranta
Koko:	-
Lähilöydöt:	Bealdjávri (Peltojärvi) n. 2060 m pohjoiskoilliseen Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 2 n. 2130 m etelälounaaseen
Kartat:	Peruskarttaote 1:20 000 s. 29
Valokuvat:	s. 30 – 32

INARI
Gohteluokta (Kotalahti)
Pk 382407 Peälđoajvi
1: 20 000

Kartta 8.

Kuva 11. Panoraamakuva Goahteluoktan löytöalueesta. K. Nordqvist hiekkarannalla kvartsilöytöpaikalla. Pohjoisesta. 10.09.2006.(OS)

Kuva 12. Panoraama hiekkarannoista. Etelästä. 10.09.2006. (OS)

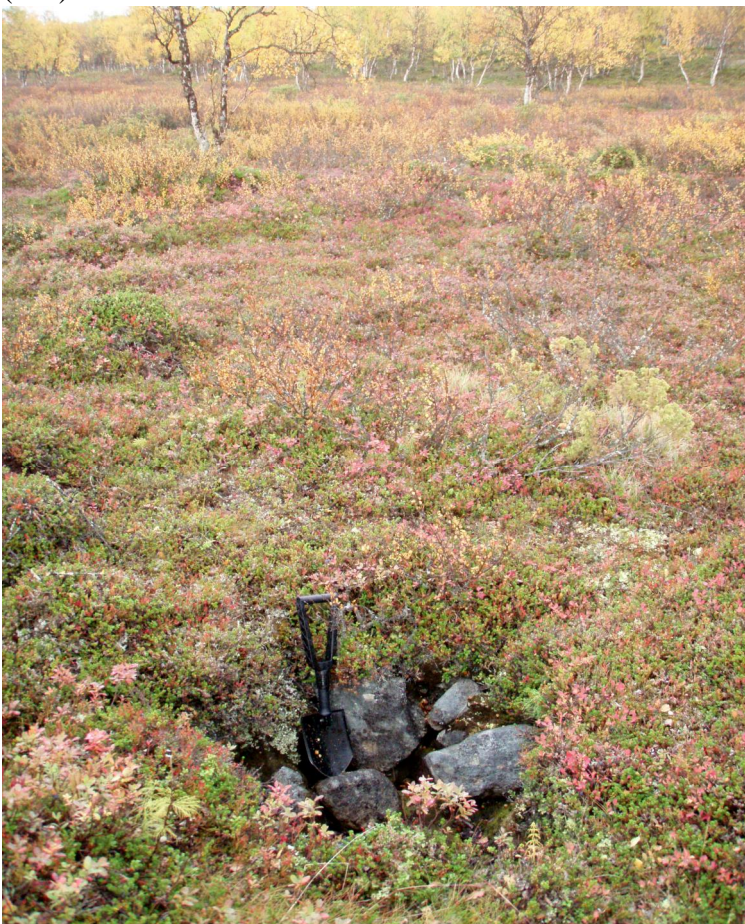
Kuva 13. Kohde itäkaakosta. K. Nordqvist purnujen luona parikymmentä metriä kvartsien löytöpaikasta etelään. 10.09.2006. (OS)

Kuva 14. Purnu, lännestä. 10.09.2006. (KN)

Kuva 15. O. Seitsonen dokumentoi kvartsilöytöpaikkaa ja purnuja. Kaakosta. 10.09.2006. (KN)

Kuva 16. Purnu pohjoisimman hiekkarannan eteläpuolella, lapion juuressa näkyvän kiven alla on ruostunut emalikattila. Lännestä. 10.09.2006. (OS)

Kuva 17. Kotalahden turvekammin jäänteet. (Kuva Mikko Hakala 1998).

Inari Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 2

Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet, suojan perustus
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

Peruskartta:	328407 Peältoajvi
Koordinaatit:	x= 7671072 y= 3483365 z= n. 281 m mpy
Etäisyystieto:	Inarin kirkosta n. 30 km luoteeseen
Tutkimukset:	O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006 - inventointi

Bealdojávrin itärannalla Bealdojávrenjargan kärjen eteläpuolella havaittiin miehennostannaisista kivistä kasattu nelisivuinen osittain rinteeseen kaivettu suojan perustus. Noin 40 cm leveä oviaukko on rakenteen rannanpuoleisen seinustan luoteiskulmassa. Oviaukon eteläpuolella rakenteen sisällä on rannanpuoleisessa seinässä kiinni noin 60 x 50 cm kokoinen suorakulmainen palaneista kivistä kasattu tulisija. Rakenteen takaseinäksi on kasattu rinteestä kaivetusta maasta kivien, turpeen ja hiekan sekainen valli. Perustuksessa on 1-2 kivikertaa.

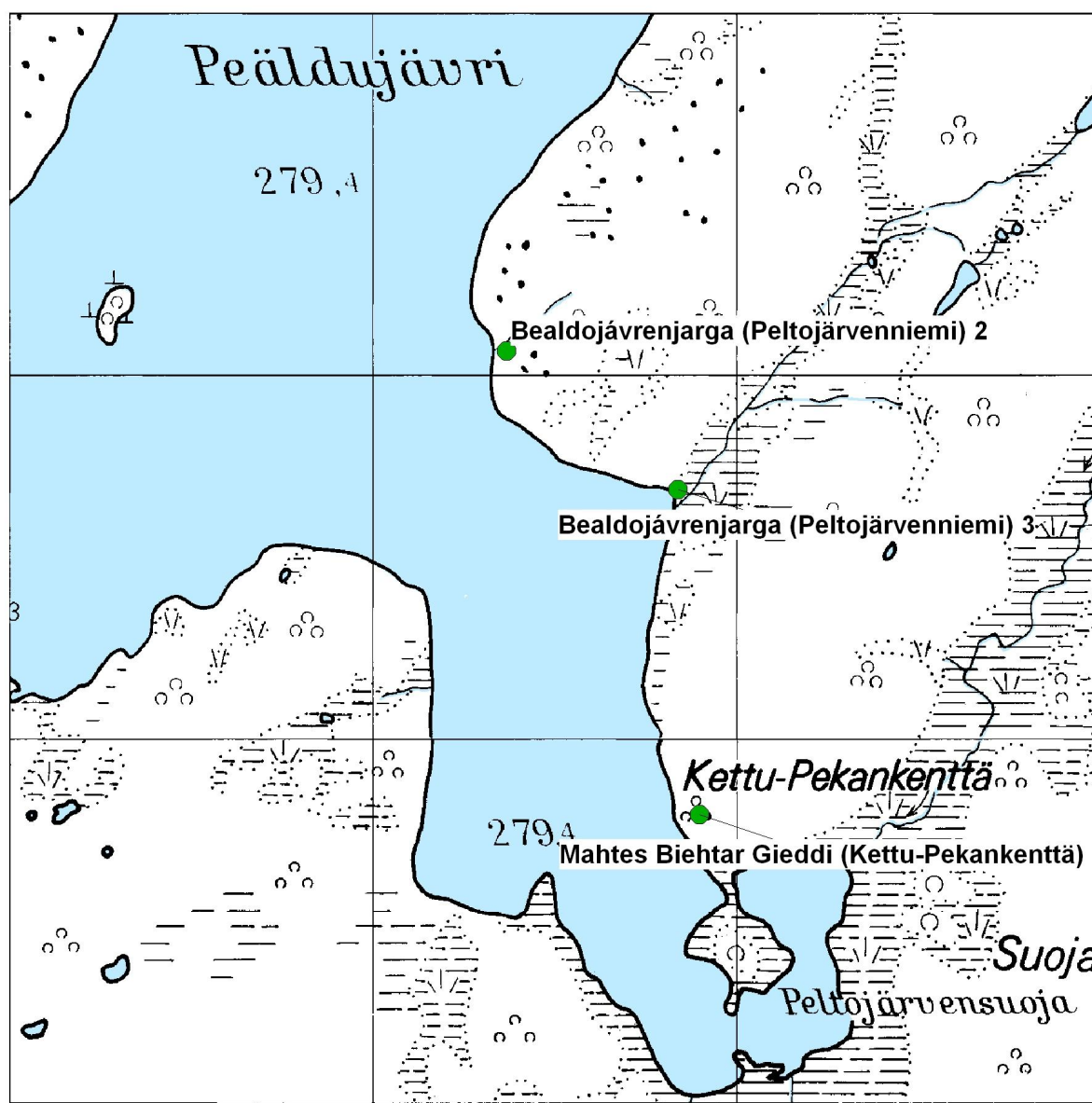
Rakenteen edustalla, ovesta noin 2,5 m rantaan päin sijaitsee pyöreähkö, noin 60 cm halkaisijaltaan oleva tulisija, jossa on yksi kivikerta palaneita kiviä. Rakenteet sijaitsevat noin 25 m rannasta pari metriä järvenpintaa korkeammalla sijaitsevalla rantatasanteella.

Kohteen alapuolella järvenranta eroaa ympäristöstään: muualla ranta putoaa jyrkästi järveen, mutta rakenteiden kohdalla sijaitsee parikymmentä metriä pitkä ja noin metrin levyinen kapea hiekka-soraranta. Kohteen tausta kohoaa suojaavasti tunturiin. Kasvillisuus on tunturikoivikkoa.

Inventointi 2006

Päivämäärä:	10.9.2006
Inventoijat:	Kerkko Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt:	-
Havaintomahdollisuudet:	Heikot, kivirakenteita lukuun ottamatta muuta ei ollut nähtävissä
Koko:	-
Lähilöydöt:	Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 3 600 m kaakkoon Gohteluokta (Kotalahti) 2130 m pohjoiskoilliseen Máhtes Biehtar Gieddi (Kettu-Pekankenttä) 1380 kaakkon
Kartat:	Peruskarttaote 1:20 000 s. 34
Valokuvat:	s. 35 – 37

INARI
Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 2-3
Pk 382407 Peäldoajvi
1: 20 000

3482
Kartta 9.

3483

3484

3485

7672

7671

7670

7669

Kuva 18. Kohde (10.9.2006. KN).

Kuva 19. Suojan perustus, (10.9.2006. KN).

Kuva 20. Tulisija rakenteen rannanpuoleisella seinustalla. 10.09.2006. (KN)

Kuva 21. K. Nordqvist suojan perustuksen edustalla. Länestä. 10.09.2006. (OS)

Kuva 22. Suojan perustuksen edustalla sijaitseva pyöreähkö kivetty tulisija. Länestä. 10.09.2006. (OS)

Inari Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 3

Muinaisjäänöstyyppi:	Asuinpaikka
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

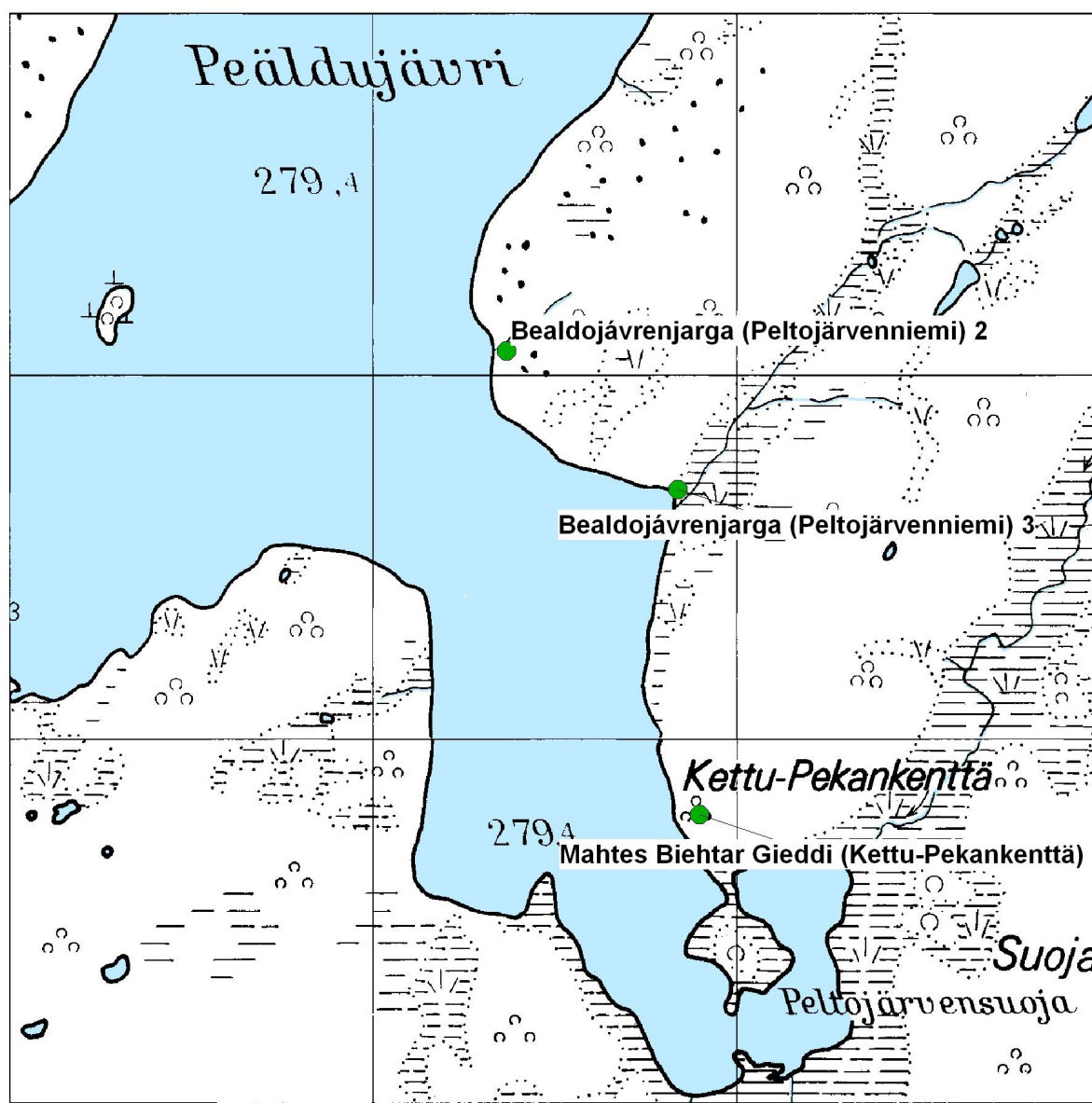
Peruskartta:	328407 Peäldoajvi
Koordinaatit:	x= 7670688 y= 3483837 z= n. 279 – 280 m mpy
Etäisyystieto:	Inarin kirkosta n. 29,5 km luoteeseen
Tutkimukset:	O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006 - inventointi

Löytöalue sijaitsee Bealdojávrin itärannalla noin metrin järven pintaa ylemmäs kohoavalla rantavallilla ja sen alapuolisella noin 2 m leveällä hiekkarannalla, josta havaittiin useita kvartsiartefakteja. Hiekkarannan eteläpäässä laskee puro taustalla sijaitsevalta tasaisehkolta suoalueelta. Rantavallin tasainen laki laskee itään suohon ja länteen järveen, valli on noin 10 – 15 m leveä. Vesirajasta löytyi muutama mahdollinen rantavoimien pyöristämä kvartsi-iskosfragmentti sekä kvartsiydin, joita ei otettu talteen. Maaperä on hienoa hiekkaa ja nykykasvillisuus muutamia harvoja tunturikoivuja. Rannalla löytöpaikan kupeessa sijaitsee nykyinen asentopaikka.

Inventointi 2006

Päivämäärä:	10.9.2006
Inventoijat:	Kerkko Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt:	KM 36206: 1 kvartsi-iskosfragmentti, 4 kpl
Havaintomahdollisuudet:	Hyvät, avoin ja kulunut hiekkaranta sekä rantavallinlaki
Koko:	-
Lähilöydöt:	Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 2 600 m luoteeseen Máhtes Biehtar Gieddi (Kettu-Pekankenttä) 900 m etelään
Kartat:	Peruskarttaote 1:20 000 s. 39, yleiskarttaluonnos 1:1000 s. 40
Valokuvat:	s. 41

INARI
Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 2-3
Pk 382407 Peäldoajvi
1: 20 000

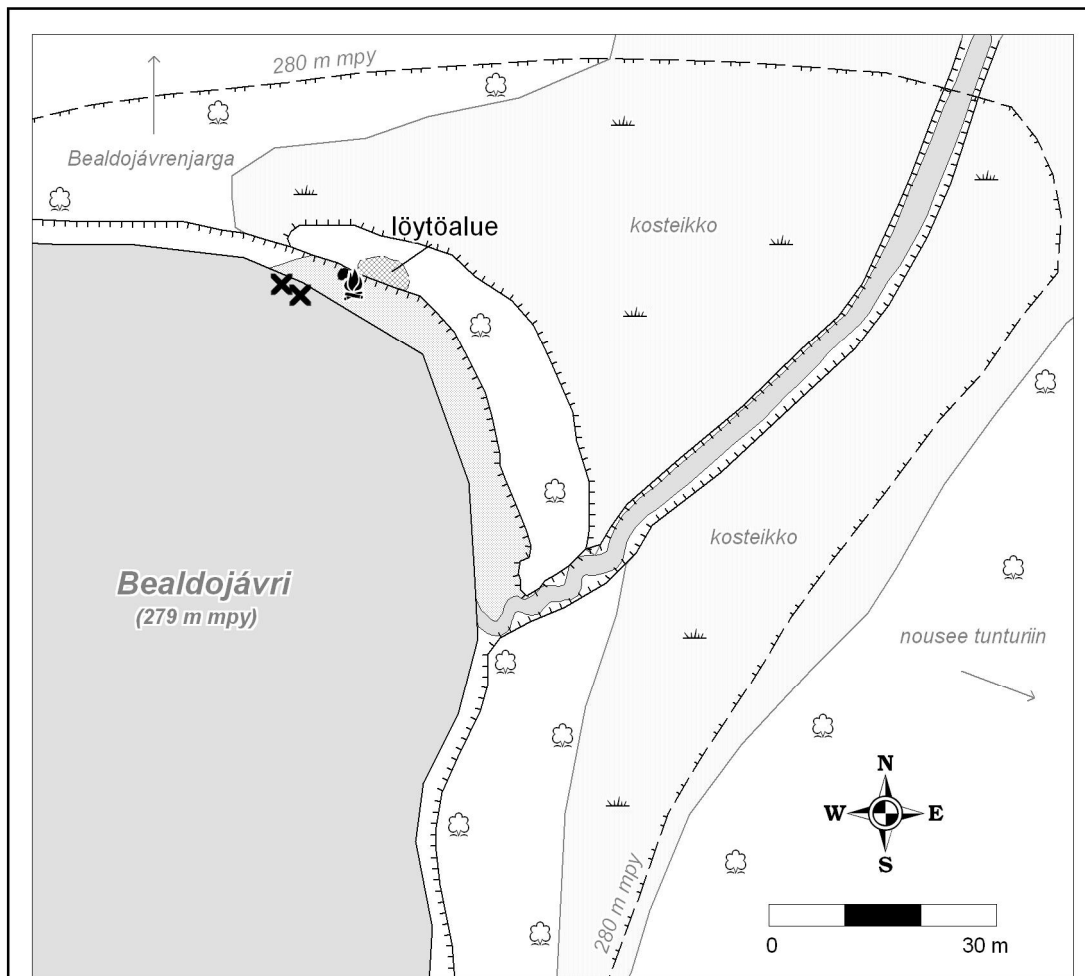
3482

3483

3484

3485

Kartta 10.

Inari Bealdejävrenjarga 3

Seitsonen et al. 2006
 Yleiskarttaluonnos 1:1000
 10.9.2006 K. Nordqvist

- = törmän / vallin harja
- = nuotiopaikka
- = löytöpaikka

Kartta 11. Yleiskarttaluonnos kohteesta Bealdejävrenjarga 3.

Kuva 23. Panoraama, jossa K. Nordqvist piirtää kohteen yleiskarttaluonnosta. Kvartsien löytöpaikka hiekkarannan pohjoispäässä. Etelästä. 10.09.2006. (OS)

Kuva 24. Panoraama kaakosta. 10.09.2006. (KN)

Kuva 25. Pyöristynyt kvartsiydin vedessä rannan pohjoispäässä. Mittakaavana oleva lyijytäteknä osoittaa pohjoiseen. 10.09.2006. (OS)

Inari Máhtes Bielttar gieddi (Kettu-Pekan kenttä)

Muinaisjäännöstyyppi:	Lapinkenttä (kesäkotakenttä)
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1

Sijainti

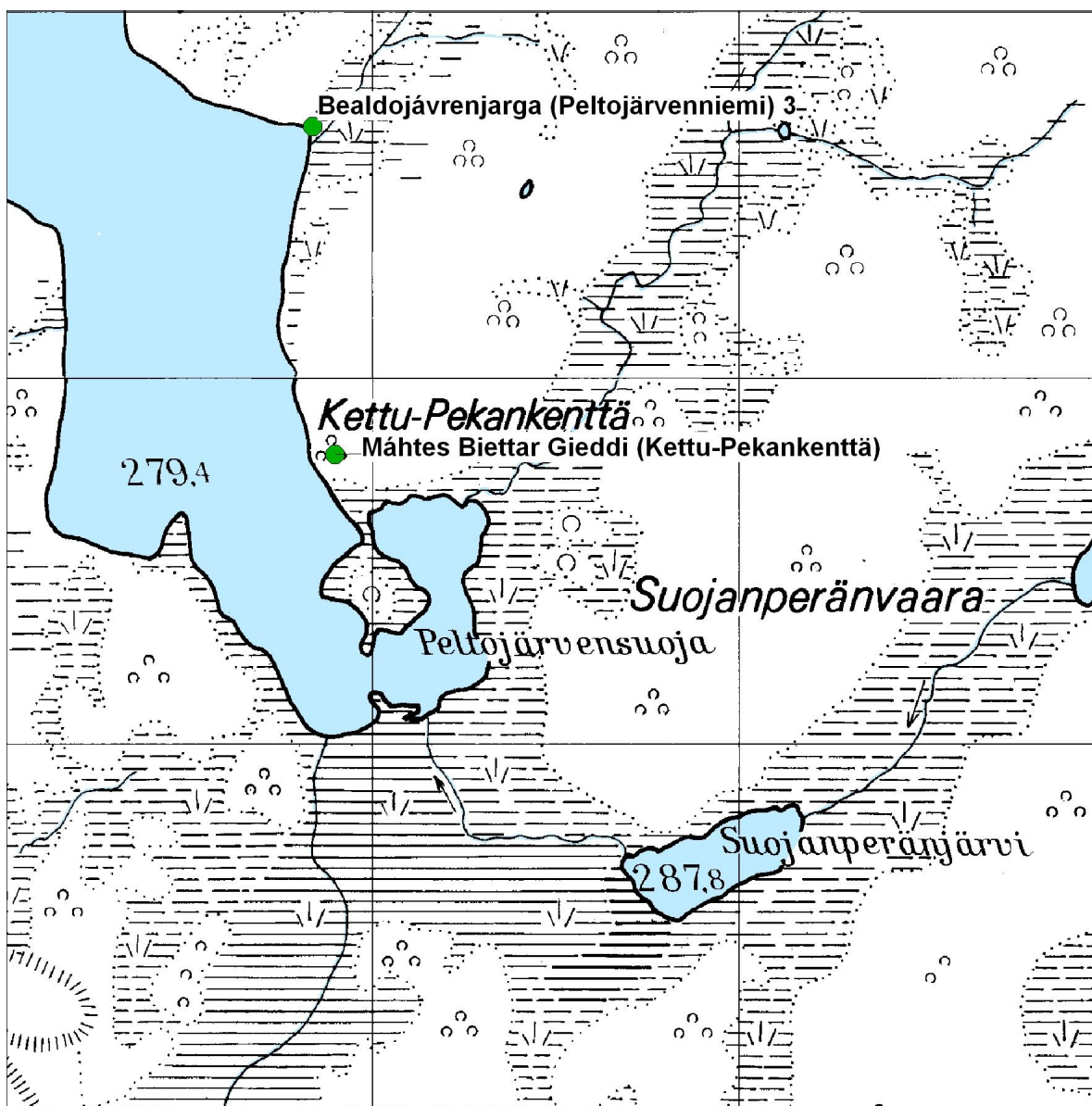
Peruskartta:	382309
Koordinaatit:	x= 7669793 y= 3483897 z= n. 282 – 289 m mpy
Etäisyystieto:	Inarin kirkosta n. 29 km luoteeseen
Tutkimukset:	O. Seitsonen, K. Nordqvist, U. Köngäs & H. Nordqvist 2006 - inventointi

Kenttä sijaitsee Bealdojávrin eteläpäässä sijaitsevan suojaisten lahden suun pohjoispuolella. Kenttä erottuu ympäristöstään noin 250 x 100 m laajana kasvillisuudeltaan eroavana alueena: ympärillä vallitsevana kasvillisuutena on tunturikoivukangas, kun taas kenttä avoimempaa heinää ja katajaa kasvavaa aluetta. Kenttä sijaitsee loivasti länsiluoteeseen viettävässä rinteessä ja sen alueella erottuu lukuisia epämääräisiä kuopanteita, kiviladelmia ja mahdollisia lyhyitä turvevallinpätkiä. Selkeitä kodansijoja ei kuitenkaan ole hahmotettavissa. Ainoa selvä rakenne oli halkaisijaltaan noin 4,5 x 4 x 0,8 m soikeahko kivi- ja turvevallien ympäröimä kuoppa, mahdollisesti säilytyskuoppa. Vallissa erottuu oviaukko rannanpuoleisella sivulla. Heti kenttäalueen pohjoispuolella sijaitsee ”Villa Sulo”, nykyisin käytössä oleva turveperustalle rakennettu kalamaja.

Inventointi 2006

Päivämäärä:	10.9.2006
Inventoijat:	Kerkko Nordqvist, Oula Seitsonen
Löydöt:	-
Havaintomahdollisuudet:	Rajalliset, umpeenkasvanut kenttä erotettavissa erilaisen kasvillisuutensa ansiosta
Koko:	-
Lähilöydöt:	Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 3 900 m pohjoiseen Bealdojávrenjarga (Peltojärvenniemi) 3 1380 m luoteeseen
Kartat:	Peruskarttaote 1:20 000 s. 43
Valokuvat:	s. 44 – 46

INARI
Máhtes Biettar Gieddi (Kettu-Pekankenttä)
Pk 382309
1: 20 000

3483
Kartta 12.

Kuva 26. Panoraama kotakentästä koillisesta. 10.09.2006. (OS)

Kuva 27. Panoraama kaakosta. 10.09.2006. (KN)

Kuva 28. Näkymä kentälle pohjoisesta. 10.09.2006. (KN)

Kuva 29. K. Nordqvist mahdollisen säilytyskuopan laidalla. Kaakosta. 10.09.2006. (OS)

Kuva 30. K. Nordqvist tauolla "Villa Sulon" edustalla kotakentän pohjoispuolella. Länestä. 10.09.2006. (OS)

Liite 1. Löytöluettelo

(luetteloinut Frida Ehrnsten, Sarita Vornanen ja Oula Seitsonen)

2006

KM 36201

Inari Peltojoki 2

KM 36201

Kivikautisia löydöksiä, jotka ovat tulleet FM Oula Seitsosen johtamassa inventoinnissa syyskuussa 2006.

Ks. Inventointiraportti arkeologian osaston topografisessa arkistossa ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineessa

Diar. 13.11.2006

Alue B

1 **Kvartsi-iskosfragmentti** 1 kpl, kvartssia, 1,6 g

Alue A: Peurahaudat (2 kpl) sijaitsevat Muotkatunturien alueella, Peltojoen länsirannalla, Muotkan Ruoktulta tulevan polun länsipuolella, Peltojoen rantatasanteella, noin 1 km Muotkan Ruoktulta lounaaseen linnuntietä. Kuoppien halkaisija on 4-5 metriä ja syvyys 1-1,2 metriä. Kuopat ovat laakeita ja erodoituneita. (Muinaisjäännösrekisteri 7.8.2006.)

Alue B: Vuoden 2006 inventoinnissa havaittiin vielä yksi uusi pyyntikuoppa, joka sijaitsee n. 75 m koilliseen aiemmin tunnetuista kuopista. Uusi pyyntikuoppa sijaitsee noin 127 m Bealdojohkasta länteen, matalan koilliseen viettävän hiekkaisen niemen kärjessä. Pyyntikuoppa ($x = 7685060$ $y = 3492227$) on muodoltaan pyöreä, halkaisijaltaan noin 3,5 m ja noin 80 cm syvä. Rinteessä kuopan yläpuolella (etelässä/lounaassa) on nähtävissä heikko valli.

Noin 130 m pyyntikuopasta etelään löydettiin lisäksi kvartsi-iskos. Kvartsilöytö ($x = 7684981$ $y = 3492221$) tehtiin matalan, suosta nousevan hiekkakumpareen tasaiselta laelta, modernilta nuotiopaikalta, jossa maanpinta oli kulunut rikki. Kumpare laskee idässä, etelässä ja lounaassa suoraan suohon, samoin pohjoisessa. Länsi- ja luoteispuolella kumpare laskee loivemmin kohti niemenkärkeä, jossa pyyntikuoppa sijaitsee. Maaperä alueella on hiekaista moreenia, kasvillisuus harvaa koivumäntykangasta

Peruskartta 382411 Aksujärvi

Alue A: $x = 7684972$ $y = 3492165$ $z = 212$ m.mpy, Alue B: $x = 7685023$ $y = 3492221$ $z = n. 210$ m. mpy (keskikoordinaatti)

2006

KM 36202

Inari Bealdojohka (Peltojoki) 13

KM 36202

Kivikautisia löydöksiä, jotka ovat tulleet FM Oula Seitsozen johtamassa inventoinnissa syyskuussa 2006.

Ks. Inventointiraportti arkeologian osaston topografisessa arkistossa ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineessa

Diar. 13.11.2006

1 Kvartsi-iskosfragmenteja 5 kpl, kvartsia, 20,9 g

Asuinpaikka sijaitsee Bealdojohkan länsirannalla, kapean (leveimmillään n. 30 m) etelälounas-pohjoiskoillis-suuntaisen moreeni/hiekkaharjanteen tasaisella laella. Löytöalue sijaitsee harjanteen leveimmällä kohdalla, aivan sen joenpuoleisella reunalla – heti löytöpaikan itäpuolella harjanne laskee jyrkästi jokeen n. 2,5 m törmänä. Löytöalueen pohjoispuolella harjanne jatkuu tasaisena n. 25 m, jonka jälkeen se laskee jyrkästi suohon (n. 2 m). Myös länsipuolella harjanne laskee 20-25 m päässä melko jyrkästi kosteikkoon, jonka takana 40-50 m päässä kohoaa uusi harjanne. Löytöalueen eteläpuolella harjanne jatkuu loivasti laskien n. 40 m, kaventuen viimeisten 20 m matkalla vain 10-13 m levyiseksi.

Löydöt tehtiin modernin nuotiopaikan ympäristöstä, jossa rikkoutuneella maanpinnalla havaittiin runsaasti kvartseja. Löytöalueen koko on n. 10x15 m, mikä vastaa aluetta, jolla maanpinta oli eniten rikki. Joitain löytöjä tehtiin myös nuotion itäpuolisesta, jokeen laskevasta erodoituneesta törmästä. Talteen otettujen kvartsiartefaktien lisäksi nuotiopaikan ympäristössä havaittiin maassa suuri määrä pieniä kvartsi-iskoksia. Lisäksi sammaleen seasta löytyi kvartsinen tasoydin, joka valokuvaamisen jälkeen jätettiin löytöpaikalle. Maaperä alueella on hienoa hiekkamoreenia (kivet halkaisijaltaan 3-8 cm), kasvillisuus harjanteella tunturi- ja vaivaiskoivua sekä joitain mäntyjä.

Peruskartta 382411 Aksujärvi

x= 7680367 y= 3489128 z= n. 245 m mpy

2006

KM 36203

Inari Bealdojohka (Peltojoki) 14

KM 36203

Kivikautisia löydöksiä, jotka ovat tulleet FM Oula Seitsosen johtamassa inventoinnissa syyskuussa 2006.

Ks. Inventointiraportti arkeologian osaston topografisessa arkistossa ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineessa

Diar. 13.11.2006

1 **Kvartsi-iskosfragmentti** 1 kpl, kvartssia, 3,6 g

Löytöpaikka sijaitsee Bealdojohkan länsirannalla, heti suuren joenmutkan pohjoispuolella. Välittömästi löytöpaikan taustalla lännessä kohoaa jyrkkä n. 0,5-1 m kivinen törmä. Etelässä, joenpuolella rinne laskee loivasti jokea reunustavaan suohon. Törmän juurella kulkevalta polulta löydettiin yksi kvartsi-iskos, muita löytöjä ei tehty. Maaperä paikalla on karkeaa hiekkaa, sekä halkaisijaltaan 5-20 cm kiveä – törmän juuri, jossa polku kulkee, on osittain vanhaa rantakivikkoa.

Törmän päällä sijaitsevalle terassille tehdyissä koepistoissa havaittiin noin 5 cm syvyydessä 1 cm:n vahvuinen yhtenäinen hiilikerros. Maa tällä ylemmällä terassilla on hienoa hiekkaa, joka noin 15 cm syvyydessä muuttuu kiveksi. Ylemmältä terassilta ei kuitenkaan tehty löytöjä.

Kasvillisuus alueella on harvaa koivuvaltaista kangasta, välittömästi löytöpaikan itä- ja eteläpuolella matalaa, varpu- ja heinävaltaista kasvillisuutta.

Peruskartta 382411 Aksujärvi

x= 7680255 y= 3488548 z= n. 247 m mpy

2006

KM 36204

Inari Bealdojohka (Peltojoki) 15

KM 36204

Kivikautisia löydöksiä, jotka ovat tulleet FM Oula Seitsozen johtamassa inventoinnissa syyskuussa 2006.

Ks. Inventointiraportti arkeologian osaston topografisessa arkistossa ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineessa

Diar. 13.11.2006

1 **Kvartsi-iskosfragmenteja** 2 kpl, kvartssia, 3,5 g

Löytöpaikka sijaitsee Bealdojohkan länsirannalla, heti suuren joenmutkan pohjoispuolella. Välittömästi löytöpaikan taustalla lännessä kohoaa jyrkkä n. 0,5-1 m kivinen törmä. Etelässä, joenpuolella rinne laskee loivasti jokea reunustavaan suohon. Törmän juurella kulkevalta polulta löydettiin yksi kvartsi-iskos, muita löytöjä ei tehty. Maaperä paikalla on karkeaa hiekkaa, sekä halkaisijaltaan 5-20 cm kiveä – törmän juuri, jossa polku kulkee, on osittain vanhaa rantakivikkoa.

Törmän päällä sijaitsevalle terassille tehdyissä koepistoissa havaittiin noin 5 cm syvyydessä 1 cm:n vahvuinen yhtenäinen hiilikerros. Maa tällä ylemmällä terassilla on hienoa hiekkaa, joka noin 15 cm syvyydessä muuttuu kiveksi. Ylemmältä terassilta ei kuitenkaan tehty löytöjä.

Kasvillisuus alueella on harvaa koivuvaltaista kangasta, välittömästi löytöpaikan itä- ja eteläpuolella matalaa, varpu- ja heinävaltaista kasvillisuutta.

Peruskartta 382411 Aksujärvi

x= 7680255 y= 3488548 z= n. 247 m mpy

Kivikautisia löydöksiä, jotka ovat tulleet FM Oula Seitsozen johtamassa inventoinnissa syyskuussa 2006.

Ks. Inventointiraportti arkeologian osaston topografisessa arkistossa ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineessa

Diar. 13.11.2006

1 Kvartsi-iskosfragmentti 1 kpl, kvartssia, 3,8 g

Löytöpaikka sijaitsee Bealdojávrin itärannalla sijaitsevan kolmen hiekkarannan sarjan pohjoisimmalla ja eteläisimmällä rannalla. Pohjoisimman hiekkarannan eteläpäästä rannan yläpuoliselta erodoituvalta rantavallilta löytyi yksi kvartsi-iskos noin 1 m järveä korkeammalta tasolta ja vesirajasta tämän löytöpaikan alapuolelta muutamia mahdollisia vedenpyöristämiä kvartsi-iskosfragmentteja. Myös eteläisimmältä rannalta havaittiin muutamia mahdollisia vedenpyöristämiä kvartsi-iskoksia läheltä järveen laskevan puron suuta. Vedenpyöristämiä kappaleita ei poimittu talteen. Tausta kohoaa loivasti. Maaperä on kvartsien löytöpaikalla hienoa hiekkaa, hieman kauempana rannasta kivistä. Nykykasvillisuus on tunturikoivukangasta.

Noin 20 m etelään pohjoisimman hiekkarannan eteläpäästä havaittiin ainakin kolme purnua. Purnut on raivattu kivikkoiseen rantaan noin 10 m hiekkaisen rantavallin itäpuolelle. Yhdessä oli säilössä huolellisesti kiven alle aseteltu ruostunut emalikattila. Lähistöllä sijaitsevat peruskarttaankin merkityt historiallisen turvekammin jäännökset, jonka käyttöön purnut saattavat liittyä.

Peruskartta 328407 Peäldoajvi

x= 7672847 y= 3484578 z= n. 279 – 281 m mpy

2006

KM 36206 Bealdojävrenjarga (Peltojärvenniemi) 3

KM 36206

Kivikautisia löydöksiä, jotka ovat tulleet FM Oula Seitsosen johtamassa inventoinnissa syyskuussa 2006.

Ks. Inventointiraportti arkeologian osaston topografisessa arkistossa ja Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineessa

Diar. 13.11.2006

1 **Kvartsi-iskosfragmenteja** 4 kpl, kvartssia, 2,9 g

Löytöalue sijaitsee Bealdojävren itärannalla noin metrin järven pintaa ylemmäs kohoavalla rantavallilla ja sen alapuolisella noin 2 m leveällä hiekkarannalla, josta havaittiin useita kvartsiartefakteja. Hiekkarannan eteläpäässä laskee puro taustalla sijaitsevalta tasaiselta suoalueelta. Rantavallin tasainen laki laskee itään suohon ja länteen järveen, valli on noin 10 – 15 m leveä. Vesirajasta löytyi muutama mahdollinen rantavoimien pyöristämä kvartsi-iskosfragmentti sekä kvartsiydin, joita ei otettu talteen. Maaperä on hienoa hiekkaa ja nykykasvillisuus muutamia harvoja tunturikoivuja. Rannalla löytöpaikan kupeessa sijaitsee nykyinen asentopaikka.

Peruskartta 328407 Peältoajvi

x= 7670688 y= 3483837 z= n. 279 – 280 m mpy